

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 3-4.

P. n. gg. volilnim možem okrajev vipavskega in idrijskega!

Dne 16. novembra Vas zadene častna naloga, da boste volili za kmetski volilni okraj vipavsko idrijski deželnega poslanca.

Kakor vselej, je tudi pri tej volitvi narodni stranki do tega, da pride v deželni zbor mož, ki ima voljo in sposobnost, udeleževati se uspešno posvetovanj v korist narodu in deželi sploh, svojim volilnim okrajem pa posebej, in Vam zategadelj priporoča v izvolitev gospoda

Ivana Božiča,
posestnika v Podragi.

Narodna stranka Vam v soglasju z volilci priporoča moža, ki je z vsem svojim dosežnim delovanjem dokazal svoje čisto narodno mišljenje, svojo značajnost in temeljito poznavanje gmotnih potreb in stisk našega kmetskega prebivalstva, zlasti v vipavskem in v idrijskem okraju. Ni dvoma, da bode prav slovenski kmetovalec imel v njem najboljšega zastopnika in to tembolj, ker je v vsakem oziru neodvisen.

Volilni možje! Kakor mi, prepričani ste tudi Vi, da je treba v naših javnih zastopih izobrazenih in delavnih močij, ako hočemo, da nam bo dežela napredovala v političnem in v gospodarskem pogledu. Ako se držite tega prepričanja in smotra, potem Vam ne bode težko, odločiti se za kandidata. Ne dajte se strahovati z rečmi, katere s politiko in s gospodarstvom ničesar opraviti nimajo, najmanj pa od oseb, katere vodi gola gospodstvaljnost, čeprav so same na uzdi!

Volilni možje! Oddajte na dan volitve dne 16. novembra svoje glasove narodnemu kandidatu gospodu Ivanu Božiču, in prepričani bodite, da z njegovo izvolitvijo postavite pravega moža na pravo mesto.

V Ljubljani, 13. novembra 1897.

Za izvrševalni odbor narodne stranke:

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Slovenščina v mariborskem sodnem okrožju.

Z Dolenjskega, 12. novembra.

Kakor se je že večkrat omenilo, namestila je višja justica na Štajerskem malo naših sodnikov. Lahko bi bila dobila več tacih, ki so v besedi in v pismu vešči slovenskega jezika. Novi civilni postopek terjal bode znanje slovenskega jezika v večji meri, kakor prejšnji postopek, ker prej se je mnogo pisalo in je imel dotični uradnik, advokat ali notar dosti časa premišljevati o kakem izrazu in si pomagati tudi s kakim besednjakom; po novem civilnopravnem redu se bode po večjem — vsaj pri okrajnih sodiščih, pa dosti tudi pri okrožnih sodiščih — ustmeno obravnavalo, pisalo se bo le malo pri teh obravnavah, in treba bo slovenski jezik dobro znati, da ne bodo obravnane justične spake.

Kako se bo to na slovenskem Štajerskem zgodilo, to ve le Bog, ki ve, kako optimistična so spričevala o znanju slovenskega jezika večine štajerskih sodnih uradnikov. Na Kranjskem bo glede znanja slovenščine večinoma vse v redu, ker tukaj si šteje posamezni uradnik v dolžnost, da slovenski dobro zna, večini je pa slovenski domači jezik tudi ljub. Ali to je gotovo, da bodo nove ustmene obravnave najboljše vaje tudi v jezikovnem oziru in da dobi naš jezik za pojme vsega pravnega življenja kmalo vse potrebne dobre in tudi ljudstvu razumljive izraze.

Ker je bilo slovenstvo do zdaj le pripona nemštvu in ni imelo v zgodovinskem času svojega lastnega prava, ki bi se bilo iz naroda rodilo, in ker je bilo do novejšega časa tudi v oziru pravnega življenja le na nemški jezik vezano, se v našem ljudstvu ni razvijal pravi jezik in kar se je v tem oziru v novejšem času zgodilo, je le nastalo vsled domoljubnega briganja naših sodnikov, slovenskih domačinov, notarjev in advokatov. Delo teh mož se bode moralo in še v večji meri vršiti tudi poslej, ko stopi v življenje novi civilnopravni red.

Kolike važnosti je to, da sodišča v slovenskem jeziku obravnavajo, ni treba razpravljati, saj je jasno, da je to najvažnejše stališče, katero zamoje jezik narodov zavzemati. Reče se lahko, da

bi naš narod nikdar ne bil toliko ponemčen in bi ne stal na tako skromni stopinji kulture, ako bi se bil v prejšnjih časih naš narod le količkaj opomogel, da bi smel svoj jezik rabiti, če tudi le pred patrimonijalnimi sodišči. Reče se lahko, da je slovenski narod prišel še le do količkaj veljave, ko si je njegov jezik priboril pravico pri sodiščih. Juristi so bili in bodo v ravnozi slovenskega naroda največjega pomena, bodi v zlem, bodi v dobrem pomenu. Seveda tirja čast državljana, da se mu v njegovem jeziku uraduje in to terjajo tudi koristi njegove. Kateri sodnik jezika narodnega ne razume, mora krivično soditi in naj si bo še tako poštena narava.

To vse moramo uvaževati, če se vprašamo, v kakem jeziku se bo obravnavalo v okrožju mariborskega okrožnega sodišča? Novi civilni postopek namreč nikjer ne določuje, v katerem jeziku se sme pri kakem sodišču obravnavati; merodajen bo torej § 13. starega ob. civ. postopka, in merodajne bodo one naredbe justičnega ministerstva, katere so za posamezne dežele določile jezikovno vprašanje.

Glede Slovencev na Kranjskem, na Koroškem in na Štajerskem velja razen omenjenega § 13. obč. civil. post. ministerska naredba z dne 18. aprila 1882. l. štev. 20513. Ta naredba pravi: „Für den Gebrauch der slovenischen Sprache bei Gericht sind im Herzogthume Krain, in dem Gerichtshofsprengel Cilli des Herzogthums Steiermark, dann in den slovenischen und sprachlich gemischten Gerichtsbezirken des Herzogthums Kärnten die Bestimmungen der Justizministerialerlasse vom 15. März 1862 Z. 865 Praes., vom 20. Oktober 1866 Z. 1861 Praes. und vom 5. September 1867 Z. 8636 massgebend und haben sich alle Gerichte in Zukunft genau nach diesen Bestimmungen zu benehmen.“

Torej po tej naredbi se zdaj sme slovenski uradovati v celem okrožju zdajšnjega celjskega okrožnega sodišča.

Kakor znano, se je celjsko okrožno sodišče razdelilo in se je ustanovilo tudi v Mariboru okrožno sodišče. Dosti okrajev zdajšnjega celjskega okrožnega sodišča se je priključilo mariborskemu okrožnemu sodišču, ki bo s 1. januarjem 1898 začelo kot mariborsko okrožno sodišče svoje delo. Do

LISTEK.

Gledališko pismo z Dunaja.

Dunajsko gledališko življenje je bilo oktobra meseca izvanredno živahno in sanjivo. Znameniti dogodki so se vršili in kopičili drug za drugim. Izbrana mej njimi je bila težavna, saj prisostvovati vsem je bilo le malokomu mogoče. Rojakom, zanimajočim se za te dogodke, naj jih obrišem le v glavnih potezah, saj o onih ki imajo tudi za nas večjo vrednost ali veljavo, sporoči „Slov. Narod“ itak priložnostno v obširnejši meri.

Pričnimo z dramo! Znamenito je bilo troje gostovanj. V dvornem gledališču je igral slavljani berlinski igralec Kaias, ki je odločen v namestnika pokojnemu genijalnemu Mitterwurzerju. V Raimundovem bivša heroina tega gledališča, Rumunka Barseescu, ki je po mojem uverjenju jedna najizbornejših igralk ter bi bila najvrednejša namestnica Wolterice. Morda pride vendar še kdaj na dvorno gledališče, kjer je pred leti že delovala, na pristojno, odlično mesto. V Karlovem pa je vzbujal italijanski umetnik Zacconi občo senzacijo. To gledališče tlači že dolgo vrsto let sem prokletstvo, da je vedno

pravno. No, pri Zacconi je bilo vselej razpredano in natlačeno do zadnjega kotička kljub temu, da so bile cene izdatno povišane. Nepopisen entuzijazem je vzbujala njegova izborna realistična igra.

Zacconi, ki potuje s svojo družbo, je prej igral v Zagrebu s največjim priznanjem hrvatskih kritikov in v Trstu ter hoče v obeh mestih vnovič nastopiti. Sedaj pa igra s največjim uspehom v Pragi. Toplo bi bilo želeli, da bi se odločil Zacconi vsaj za jednokratno gostovanje tudi v Ljubljani. Bilo bi to prevelikega pomena za naše občinstvo, da izpozna svetovnoslavnega umetnika, a tudi še posebno za naše igralce, da vidijo in proučavajo mojstra. Uverjen sem, da bi tudi v Ljubljani zmagosna sila prave umetnosti obrabila najlepši sad.

V operi je zabilježiti več znamenitih pojavov. Uspeh Smetaninega „Dalibora“ Slované opravičeno navdaja z veseljem in ponosom. „To je bil naj sijajnejši uspeh, kar jih je dunajska opera doživela že dolgo vrsto let.“ Tako je poročal strokoven list, ki ne more dovolj prebvaliti glasbe in uprizoritve. In vendar je dunajska opera zadnja leta poleg velikega števila uprav škandalozno propadlih oper uprizorila neka-

tere, ki so vzbudile največje trajne uspehe, omenjam le „Manon“, „Werther“, „Janko in Metka“, — da ne spominjam tudi povsod drugod zmagoslavni oper: „Cavalleria“ in „Prodana nevesta“. Novi direktor Mahler ne bi mogel srečnejše pričeti svoje vlade. A tudi sicer je neumorno delaven. Wagnerjeve in Mozartove opere so se na novo in skrbno studirale ter se, popreje prave pastorki v repertoaru, igrajo sedaj prav pogosto. Lortzingova ljubka opera „Car in tesar“ se je, po presledku več let, uprizorila s popolnim uspehom ter se je v nji zlasti odlikoval Čah, basist Heš, v ulogi županovi. Dasi nam Lortzingove opere ne podajajo težke umetnostne glasbe, so se vendar vsled svoje melodike občinstvu izvanredno omilile. „Car in tesar“, njegovo najbolje delo, bi bilo tudi pri nas primerno; saj je v glasbenem oziru vsaj tolike vrednosti nego stare Verdijeve opere. V Josefstadtskem gledališču pa se je v popoldanski predstavi, katero je kritika zelo hvalila, uprizoril tudi Ljubljčanom dobro znani Lortzingov „Orožar iz Wormsa“.

V gledališču ob Danajščici je v Puccinijevi operi „La Bohème“ naš rojak, Nava. Pogladičnik iz Berlina, s svojim krasnim glasom in

1. januarja 1898 velja navedena ministerjalna naredba tudi še za mariborska sodišča ter za ona sodišča, ki imajo potem spadati pod okrožno sodišče v Mariboru. Vprašanje je, če bo slovenski jezik tudi po novem letu v okrožju mariborskega okrožnega sodišča kot deželni jezik veljaven? Reklo bi se lahko, da dobi mariborsko okrožno sodišče pod svoje nadzorstvo po večjem sodišču, ki so bila prej celjskemu okrožnemu sodišču podrejena in da ne more delitev okrožne sodnije glede jezika kaj predrugačiti, če je prej veljala ministerska naredba glede vseh okrajev, bo tudi po novem letu, če še ostane ista v veljavi. Ali izreče se tudi lahko kaj drugega, posebno če bi kak Heinricher II. bil predsednik mariborskemu okrožnemu sodišču.

V mariborskem sodnem okrožju je tudi meja mej Nemci in Slovenci. Mariborski Nemci in pomembenci niso dosti manj Slovencem sovražni, kakor celjski; upljiv mestnega mariborskega prebivalstva na sodnijske kroge bode tak, da bi se moglo lahko kaj slovenstvu neljubega pripetiti.

Opozorjamo torej naše poslance na to nedolčnost v jezikovnem oziru; naj se potrudijo, da se odpravi. Zgodi se lahko, da ima kak posamezen sodnik v okraju mariborskega novega okrožnega sodišča glede ravno imenovanega vprašanja svojo trmo in jo tudi izvaja in tako izvaja, da slovenskih ulog sploh ne bo rešil ali ne slovenski. Seveda bomo zagnali velik hrup zaradi tega, da bi se slovenščina v tamošnjih uradih kot uradni jezik izključila. Misliti je, da nobeden bodoči justični minister ne bo tako omejen, da bi kaj takega odobral, ali kakor je glede nas majhnih Slovencev v naši Avstriji navada, se dovolitev rabe slovenskega jezika pri sodiščih mariborskega sodnega okrožja edenkrat lahko kot posebna milost, ali kot plačilo za to vzame, če so slovenski poslanci kakemu ministerstvu robovali.

Potrebno je tedaj tudi iz teh ozirov, da se z zlaščnim justičnim ministerstvom glede tega vprašanja napravi čista miza.

V Ljubljani, 13. novembra.

Nova pogajanja mej vlado in Nemci „Leitmeritzer Ztg.“ poroča, da hoče vlada sedaj, ko je nasgodbni provizorij po prvem čitanju že dovoljen, začeti nova pogajanja z nemškimi strankami. Vlada hoče nekako kakor zmagovalka ponuditi roko premagancem. „Leitmeritzer Ztg.“, glasilo posl. Funkeja, ki je eden glavnih obstrukcionistov, dostavlja, da so Nemci za reza pogajanja pripravljani. „Deutsch. Volksblatt“ pa meni, da so vse te vesti le izraz izvestnih liberalnih krogov, dostavlja pa, da je njemu znano, da so nekateri češki in nemški napredni poslanci neprestano pri snovanju podlage za nova, uspešnejša pogajanja.

Nemadarski narodi na Ogerskem si hočejo dati skupno organizacijo za boj proti madjarskim nasilstvom. Prihodnji teden bodo imeli vodje zapupno sejo, da se posvetujejo o načinu boja, o virih, po katerih doka sredstev za skupen opozicijski časopis, ki naj bi izhajal v Bruslju, glede velikega rumunskega meetiga in glede sestave nove spomenice.

Reka se še vedno z vso silo brani, da bi jej Barffy usilil ogerski zakon. Mnogo členov mestnega

zastopstva hoče odložiti mandate, ako se zgodi Barffyjeva namera; nekateri pa agitirajo iznova, naj se odpošlje k cesarju mnogoštevilna deputacija, češ: le cesar nas še more rešiti ogerskega jarma.

Mej Turčijo in avstrijskim poslanikom v Carigradu je nastala velika nespust, ker so turške oblasti v Mersini avstro-ogerskega podanika, Lloydovega agenta Brazzafolija izgnale ter siloma prepeljale v Aleksandrijo. Turška oblastva trdijo, da je imel Brazzafoli tajne zveze z Armenci. Avstrijski poslanik je zahteval zadoščenja, a ga dolej ni dobil. Vled tega je odšla avstrijska vojna ladija „Leopard“ pred Mersino za varstvo ondotnega avstrijskega konzulata in kristijanov.

Grčija izmeji mirovni točk je sprejetih dolej že 14; samo dve, tičeči se izpremembe kapitulacij in odškodnine privatnih izgub, se morata še dognati. — V Atenah in v vseh glavnih mestih Grčije pa razburja sedaj občinstvo škandalozna vest, da so bile mej vojno torpedovke brez užigalnikov; take torpedovke so seveda sovražniku neopasne. Kapitan Raptopulo trdi, da je za to princ Jurij vedel, vsled tega zahteva, naj se princ pred disciplinarnim svetom zasliši kakor priča. To pa se je odklonilo. Republikaški časopis „Hestia“ zahteva, naj se postavi princ Jurij pred vojno sodišče. Časopisi napadajo različne častnike radi njihovega vedenja mej vojno, zato se širi mej narodom velno bolj maenje, da so bili Grki premagani le radi izdajstva raznih princev in višjih častnikov. To je seveda voda na republikaško-anarhistični mlin.

Armenci v Malaziji so se zopet začeli gibati. Ker so ostale vse obljube glede nujnih narodnih, gospodarskih in kulturnih reform le obljube, poltelil se je nesrečasežev za obup. Sultan je baje odpisal v Trapezunt komisijo, ki naj razmerna tanko preišče.

Dopisi.

Iz krogov kranjskih učiteljic, dne 11. novembra. „Slovensko učiteljsko društvo“ je sestavilo „spomenico“, to je načrt o preosnovi učiteljskih plač, ter jo potom deputacije izročilo g. deželnemu glavarju — tako nam poroča zadnja št. 21. „Učiteljskega Tovariša“. Kar se tiče te „spomenice“, priznati moramo, da so kranjski učitelji lahko zadovoljni s „Slovenskim učiteljskim društvom“, ki tako lepo skrbi za njih „socijalni ugled“ in pravično razdeljenje njihovih plač. Sestavljalci te „spomenice“ so gotovo poiskali vse vire v dosegu svojega smotra, saj so posegli celo v žep — svojih koleginj. Ta „spomenica“ namreč nasvetuje visokemu deželnemu zboru, naj podeli učiteljicam vsake plačilne vrste po 150 oziroma 200 gld. manj, nego učiteljem. No, ukrepali so dosti dolgo o tem. Uže pred dvema letoma je izšla brošurica: Zar i učiteljicam istu plaču? — in „Učiteljski Tovariš“ — glasilo „Slovenskega učiteljskega društva“, ki šteje, kakor sam pripozna, v svoji sredi precejšno število marljivo plačujočih učiteljic, ni zamudil priporočati jo svojim čitateljem — v proučevanje! — Javno in tajno popraševali so se učitelji dokaj časa, zakaj so jim kranjske učiteljice „jednakopravne“? Žive mej njimi, niso uvideli te „jednakopravnosti“. Ljubi Bog, ako je povsod taka enakopravnost na svetu — kdo jo še tako imenuje? — Oglejmo si jo nekoliko bližje! — Izmej (circa) 180 kranjskih ljudskošolskih učiteljic so 3, reci: tri v I. plačilnem razredu, 2 v II. — 22 jih

je v III. plačilnem razredu! Vse ostale, nad 150 v IV.! A koliko jih je mej temi provizoričnih! Mej srečnimi III. plačilnega razreda so vse nadučiteljice deklislih štirirazrednic zunaj Ljubljane. — Učiteljice z 20 do 25 službenimi leti so v IV. plačilnem razredu — mej tem, ko zavzemajo mladi, neoženjeni učitelji s par definitivnimi leti mesta III. — da, celo II. razreda! To je toraj ona toliko razvpita, toliko zavidana naša enakopravnost! Žalibog, mejo poznamo le po imenu iz predalov „Učiteljskega Tovariša“. Oglejmo si mimo te enakopravnosti pravice tudi nje dolžnosti! Učiteljica mora imeti iste predštudije kakor učitelj. Pred jedno in isto komisijo polagata svoje izpite in stopivša v resno delo svojega poklica, izvršuje, stojé poleg svojega kolega, dolžnost svojo v dosti in dostikrat večjo zadovoljnost predstojnikov, nego on. Ona poučuje svoj razred, kakor on svojega, a poleg tega v dveh, treh oddelkih ženska ročna dela, katera so jeden najutrudljivejših predmetov. S tem poukom ima ona šestokrat 2 do 4, da, celo 6 ur na teden več nego učitelj. Ko učitelj, recimo sorazrednik I. razreda, razpušča mladino, počitka in pokoja željan, hiti ona še le v druge razrede k le še utrudljivejšem pouku v ročnih delih. Ali se jo morebiti sploh varuje obremenjenja? Bog obvaruj, kjer zbolí na večrazrednici učitelj — suplira ga — učiteljica. In za ta trud dobiva naj 150 do 200 gld. manj. Zakaj? Zato, ker molči. Molči tudi o svojem marsikdaj neznošnem stanju poleg rodbine svojega nad — ali součitelja — molči, radi ljubega miru. In — kje bi pa tudi iskala pomoči? Kdó bi jo varoval, ako jo razvpijejo oni, s katerimi jo veže stanovska vez! — V krajnem šolskem svetu nima glasu, ona niti ne vé kaj se sklepa. Ako ji ni naklonjen nadučitelj in koliko nam jih je — soditi po tem, kar se vidi, čita. — potem naj le gleda, kako bo prišla dalje. In potem se še čudite, da učiteljice rajši v Ljubljani zastoj služijo, nego bi šle na deželo? — Učiteljici na deželi pa vzemite še to borno plačo, ki jo ima, da bode še bolj odvisna, da bode prosjačila za svojo borno hrano. Vi, učitelji, prosite in se potegujete za izboljšanje plač, da hranite svojo družino. Ker ste ločili iz svojih vrst nas, učiteljice, zakaj ne ločite i svojih neoženjenih kolegov? Zakaj ne ločite onih, ki ima po 2, 4 otroke od onih, ki jih imajo 6? — Saj je vendar jasno, da potrebuje 6 otrok več nego 2, 4! — Me Vam stavimo vprašanje: koliko je slovenskih učiteljic, ki ne podpirajo svojcev: bratov, sester, roditeljev? In to s pritriganjem od svojih ust. — Ako nekatere porabijo plačo zase, krive so temu razmere, v katerih žive. Da, tudi take imamo, ki živé v razmerah, da jim ni mogoče shajati brez podpore z doma. In vzemimo slučaj, ki pa je jako redek; da bi si vzmogla učiteljica položiti krajcar na stran, ne škodovalo bi to niti njej, niti narodu, ni kolegom! Znano Vam je, s kako marljivostjo, vztrajnostjo in veseljem so jele delovati mnoge izmeje nas za učiteljski konvikt — od katerega, to ste povedali naprej, ne bodo imele nobene koristi — za Franc Jožefovo ustanovo; — one podpirajo časopisja, društva, itd. Predbacivali ste nam eleganco ali če hočete: gizdavost! Nes pametno je govoriti o tem, ker je smešno. Ženska obleka je dandanes iste cene, če ne dražja, nego moška — in razlog je ničev: da učitelji več potrebujejo nego učiteljice, kajti nikdar in nikjer se plače ne uravnavajo po „potrebah“ dotičnikov. In ko bi to bilo, „potrebovala“ bi tudi učiteljice več, ako bi imela. To je, da ne rečem hujše: jako čudna maksima! — Naši nazori so: jednako delo, dolžnosti — jednako priznanje plačilo! — Še nekaj! Sklicujete se na sosedne dežele, češ, ondi dobivajo tudi le 8%! Dá, na Štajerskem in na Koroškem. Ali povejte nam, na kateri (štajarski) šoli poučuje učiteljica ženska ročna dela? Manjši trud in delo pa zahteva tudi manjše nadomeščenje porabljenih

Dalje v prilogi.

izborno igro dosegel tolik uspeh, da je bil angaževan na dvorno opero, ne da bi imel preje nastopiti v običajnih ulogah kot gost, kar je jako redka, odlikovalna izjema.

Opera „La Bohème“ je v obče jako dobro uspela. Glasbi in dejanju sicer nedostaja prave jednote; padajo se nam le bolj zaporedne slike iz pariškega življenja umetniških „ciganov“, katerim glasba služi v dekoracijo in karakteristiko, a se vendar večkrat popne do lepe melodijoznosti. Zamenito je, da je mladoitalijanska šola, vrstniki in tekmeči Mascagnijevi — čegar Cavalleria je služila vsem v izgled, a katere dolej še ni nobeden prekosil — dokazala, da tudi glasba lahko služi povsem realizmu in verizmu, da, da prav v tem dosega svoje največje uspehe.

Da nam opera letos donese še marsikaj znamenitega, smemo pač npati. Saj se v dvornem opernem gledališču že pripravljajo za 19. november — cesaričin god, — uprizoritev „Evgenija Onegina“. Čajkovski je torej prvi ruski skladatelj, ki pride tu na vrsto; saj Rubinstein skoraj ne smemo šteti — v muzikalnem oziru — mej Rusi. Kdo ve, ne bo li zopet nemška prenapetost skušala kaliti

tega umetnostnega užitka! Dunajčani so sicer pri „Dalbora“ sijajno dokazali, da v umetniku čislajo genij — bodisi katerega rodu koli, ter da se ne dadó slorabljati v strankarske spletkarije.

Čim bolj procvita opera, tembolj propada opereta. Onih dolgotrajnih uspehov, katere so si pridobile pred leti Straussove in Millöckerjeve operete, ne more nikdo več doseči. Da vsaj še životarijo, skušajo z dekoracijskimi krasotami namestiti muzikalno revščino. Tudi to jih ne vzdrži več dolgo. Preživela se je ta stroka in zato izgine prej ali slej. V Karlovem gledališču je sicer „Geisha“, japonska burleska, po vzoru nekdanj slavljenege „Mikado“, uspela; a ob Dunajščici je „Zadeževani Amor“ imel jako malo sreče; no, vse to so le efemerni pojavi.

Burke v obče, danajskemu značaju primerne in prilagodene, tu bolj vspevajo nego bi povsod drugod. Tako je zadnja leta stari Costa prevladoval v Rimundovem gledališču z raznimi svojimi novimi burkami. Tudi te dni je Girardi kot gost vzbudil ondi nepopisno navdušenost. Ta nekdanji ljubljeneec dunajskega občinstva, po znani aféri Rothschilda in Odilonke še interesantnejši, se proslavlja

čez mero. Meni je bila njegova popularnost vedno nerazumljiva. V operetah sem pogrešal pri njem zvokega glasu, — v burkah decentne in diskretne igre; izboran je bil le kot kupletist. Operete in burke, ki so morale biti take, da se je poleg njegove vloge izgubljalo vse v ničnost, so mnogokrat le z njim stale in pale. In vendar more to povzročiti le istinit umetnik; a tu povzročila je to le njegova popularnost. Ker se mi njegova umetniška veljavnost ne zdi zadostna, zdi se mi njegova priljubljenost pretirana. A kdo bi hotel in mogel temu nasprotovati z uspehom! To stori le čas.

Slednjič omenim naj še, da razum v operi prirejajo po vseh gledaliških popoldanskih predstavah pri nižanjih vstopninah, ki so vselej razprodane. Ali bi res ne bilo možno, da se tudi v Ljubljani uvede ta običaj? Nasvet o njih, katerega je donesel „Slov. Svet“ in za njim „Ljub. Zvon“ bil bi morda ovaževanja vreden. S tem bi se ustrezalo ne le mnogim slojem ljubljanskega občinstva, temveč bi tudi mnogim okoličanom in deželanom omogočilo obisk gledališča; bilo bi torej pač vredno, da se vsaj poskusi uresničenje te ideje.

Štefan

močij. Sicer so pa tam učiteljica že sedaj boljše plačane, nego tu. In na Koroškem? Učiteljica tam res poučuje tudi ženska ročna dela brez posebne nagrade, — a obhodite celo Koroško in težko bode našli kraj, kjer bi učiteljica ne imela prostega stanovanja. Ako ga nima v šolskem poslopju, plačuje ji ga občina in poleg tega dobiva še šestokrat kurjavo — in celó razsvetljavo. — In na Kranjskem? Kdo se tu briga za novodoločeno učiteljico in njeno stanovanje? Tu imamo celo slučaje, da mora učiteljica od sobice, ki jo ima v šolskem poslopju, plačevati stanarino. To je, naravnost rečeno: umazano! Cenjene kolegice! Uže podpora vlašnega dež. zbora, oziroma njih letošnja razdelitev nas je morala poučiti, v kakšni meri se nam v bodoče hoče rezati trdo prisluzeni kruh. Molčale smo, molčale do skrajnosti. Napočil je zadnji čas! Oglasimo se i me za svoj „socijalni ugled“. Povejmo svetu svoje težnje in apelujmo na pristojnem mestu za svoje pravice. Ne skrivajmo svojih ran, to nas ne vodi k cilju! Oni, katerim smo do sedaj zaupale — pustili so nas na cedilu. Pomagajmo si same! Tudi za učiteljico velja izrek: da človek toliko velja, kolikor plača! —

Iz Maribora, 12. novembra. (Novo in staro podporno društvo za visokošolce v Gradcu.) To leto osnovalo se je v Gradcu novo podporno društvo za visokošolce. Ne da se tajiti, da je bilo tako društvo potrebno, ker se je prejšnja podpiralna zaloga celo po nepotrebnem spravila v roke akademskemu senatu. Ni pa razumeti, zakaj se ne poskusi od nobene strani, da bi se vsaj del zalaginega kapitala rešil za slovenske visokošolce, če se res ne da ves kapital rešiti. Ni težko ustanoviti novo društvo; pa težko bode novo društvo dobilo potrebna sredstva v roke. Pokojna zaloga imela je za naše razmere že lep kapital, okoli deset tisoč goldinarjev. Obresti od tega kapitala, same bile so lepa pomoč! Sedaj imamo več dijaških kuhinj, podporno društvo na Dunaji in v Ljubljani itd. Te konkurence graška podpiralna zaloga prejšnje čase ni imela! Potrebno je tedaj, da si prizadevamo dobiti nazaj kapital pokojne zaloge. Ali je to sečla ali vsaj deloma mogoče? Že večkrat sem slišal, da so drugi slovanski dijaški graške univerze slovesno priznali izključno pravico Slovencev do imetja podpiralne zaloge. To pa je jako važno, ker se na podlagi takega priznanja že da kaj doseči, če ne v Gradcu pa na Dunaji! Na temelju tega priznanja dali bi se vsaj dohodki zalaginega kapitala za Slovence rešiti. Vprašam tedaj, zakaj se to ne poskusi? Slišal pa sem tudi, da so slovenski zaupniki pripravljeni v tej stvari posredovati, da jim pa nihče ne da niti prepisov pravil, sejnih zapisnikov in drugih potrebnih podatkov! Ves ta materijal hrani baje neki Slovenec v Celji ter ga noče nikomur izročiti, dasi ga je že več gospodov v to nagovarjalo. Akoravno se ne ve, kake pravice si ta gospod svoj do omenjenih prepisov, se vendar brani jih le za kratek čas komur v porabo izročiti, češ, da bode on na temelji zbranega materijala sestavil neko spomenico, s katero bode akademski senat pripravil, da vrne Slovincem zagrabljeno njim glavnico. Vprašamo, zakaj vendar ta mogočni gospod ne nastopi s svojim sredstvom? Zakaj odlaga, ko vendar slovanski dijaški brez potrebne podpore v Gradcu gladujejo? Ali mu to ni nič mar? Ali bode treba še jasneje govoriti?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. novembra.

— (Dopolnilna deželnozborska volitev v vipavsko idrijskem okraju) Gosp. Iv. Gruden

Strahopetnež.

Česki spisala Irma Geislová

Postajo je dobila šiba b. ž. a. Najvišje ravnateljstvo je poslalo tja Arturja Bruna za učelnika. Ta srogantni, neotesani Nemec iz „rajha“ je tiral s svojo brezskrbnostjo vse uradnike v obup.

Nekoga jutro je dal poklicati k sebi v pisarno mladega tehnika Smečka.

„Dal sem vas poklicati, Smečko,“ je začel ošabno, ne da bi bil dodal besedice „gospod“, kakor se spodobi.

„Tu sem gospod šef,“ se je oglasil tehnik plaho.

„Vi nosite izven službe klobuk.“ —

„Da, prosim!“

„Toda takošnega širocega, demokratičnega, vstaškega, — ne morem ga niti videti!“

„Pa kaj moram, prosim, nositi?“

„Cilinder.“

„Cilinder?“ se je prestrašil mladi mož.

„Da. Zakaj se čudite?“

„Gospod šef, pri nas to ne kaže.“

„Jaz sem tudi že nekaj slišal zvoniti o taki domišljivosti. Toda me brigajte se za to; ali ste razumeli? Popoludne naj ne vidim več tega „ultra“. Smečka, čujete-li? Kupili si bodele cilinder. In vi

na Jeličnem vrhu nas je pooblastil izjaviti, da on ne kandidira in ne sprejme mandata pod nobenim pogojem, najmanj od klerikalne stranke. Gosp. Ivan Gruden zavrača odločno vsak klerikalni glas, ker kot zaveden in odločen narodnjak ne mara klerikalnih glasov in priporoča toplo vsem narodnim volilcem, naj glasujejo za g. Ivana Božiča.

— (Kdor noče umeti — ne razume!) Na naše pohlevne pripombe glede kritike tržaške „Elinosti“ o dr. Tavčarja govoru na vipavskem shodu dobili smo sila dolg odgovor, kateri je spremenil v prepričanje naše domnevanje, da nas „Elinost“ absolutno noče umeti. Ves svoj odgovor je zasnovala na premisi, da je dr. Tavčar duhovščini sploh odrekal pravico, vtikati se v posvetne stvari, da jej je odrekal po drž. osnovnih zakonih njej kakor vsa kemu drugemu zajamčene državljanske pravice. Dobil je to premiso seveda samo potom dlakocepstva in krčevitega oprijemanja posameznih besed. Da se je držala duha in tendence dr. Tavčarjevega govora, bi tega ne bila našla, saj mora vsakdo spoznati, da je bil dr. Tavčarja govor naperjen le proti avtoritativnemu vtikanju duhovščine v posvetne zadeve. Uleležniki vipavskega shoda so to dobro spoznali, samo „Elinost“ tega ni spoznala. Morda še danes ne pozna kranjskega klerikalizma in še danes ne ve, da se bori za neomejeno prevlado duhovščine nad celim narodom, in da se v ta namen poslužuje vseh sredstev, katera mu daje cerkev, da zlorablja svojo avtoriteto, da razpostavlja sv. Rešnje tlo, da izkorišča spovednico in leco. Narodna stranka se bori proti prevladi duhovščine in ker je ta prevlada za slovenski narod na Kranjskem naj večja mej vsami, njemu pretečimi nevarnostmi, ker je v svojih konsekvencah pogubna narodovemu obstanku in pogubna njegovemu napredku v kulturnem, gospodarskem in v političnem oziru, mora biti rešitev od nje jedos glavnih nalog narodne stranke in prva stvar, katera se mora širšim krogom narodovim pojasniti, naj se tudi zgraža nad tem kdorkoli. In ker duhovščina v zagotovitev svoje prevlade zlorablja svojo cerkveno avtoriteto, zlorablja cerkvena sredstva, zato je dr. Tavčar s polno pravico rekel, da naj duhovnik ostane v cerkvi, in da naj se ne vtika v posvetne stvari — kot državljani, ki je pustil duhovnika v cerkvi, mu pristojajo iste pravice kakor vsakemu drugemu in mu teh tudi nihče ne odreka, najmanj dr. Tavčar. Imputirati dr. Tavčarju, da hoče kratiti duhovnikom njih državljanske pravice, je naravnost smešno. S tem smo ovrgli bistvo vseh izvajanj tržaške „Elinosti“ in s tem zaključujemo tudi svojo polemiko, ker se nam zdi škoda časa in prostora za neplodna razpravljanja. Samo glede slovesnega protesta „Elinosti“ bode še povedano, da jej mi nismo nikdar podtikali binavetva, ampak da smo že davno prepričani, da je postala popolnoma klerikalna, a prav ker je resnično klerikalna, jej tudi ni všeč, da zmaga pri predstojeci volitvi — narodni kandidat.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Jutri se bode, z a d n j i č v tekoči sezoni, pela opera „Karmen“. Za drugo polovico meseca novembra

tudi,“ je dodal z ukazovalnim pogledom, ko je zagledal drugega mladega tehnika, Chlumekega. —

„Kaj meni mar tvoj ukaz, kaj to meni mar?“

si je olajšal srce Chlumeč, seveda šele za durmi; „ako bi moral izgubiti službo, ne udam se; odvisen sem sicer, ne pa suženj“, je rekel tovarišu Smečki.

„Prosim Vas, kaj ljubujete? — šef je šef“, je odgovoril Smečka.

„Vi ste že davno strahopetnež!“

Popoludne je šinil prvi pogled šefa Bruna na obešalo, kjer so viseli klubuki vseh uradnikov.

„Kupil sem si cilinder, gospod šef.“

„Bruno se je zaničljivo rogal: „Saj sem vedel, da nima tale domišljivosti korenin; in vi,“ se je obrnil k Chlumeckemu, „kdaj si pa vi nabavite cilinder?“

„Jaz? nikdar ne!“

„Kako, da nikdar ne, — zakaj?“

„Zato, ker nočem!“

„Jaz vam to ukazujem!“

„Za moje zasebne reči se ne brigajte!“

„Kaj — kaj — kaj —“

„In sploh prosim, ne brigajte se nič zame!“

Bruna pa je bil ves zbežan; zasmejal se je...

„To se mi pa še ni pripetilo... Vi ste tič... Razveselili ste me, — nosite kar hočete!“

Prev. Iv. Koš.

je določen sledeči repertoar: V torek 16. t. m. opera „Fra Diavolo“, v četrtek 18. t. m. veseloigra „Knjižničar“, v soboto 20. t. m. opera „Fra Diavolo“, v torek 23. t. m. ne bo predstave, ker se bo rabil odar za glavno orkestralno skušnjo za operno noviteto, v petek 26. t. m. prvičkrat Verdijeva opera „Ples v maskah“ (Ua ballo in maschera), v nedeljo 28. t. m. ljudski igrokaz „Debora“, v torek 30. t. m. opera „Ples v maskah“. — Opozorjamo še jedenkrat na to, da je začetek jutrišnji predstavi ob 7. uri.

— (Slovensko gledališče.) Sadermannov „Dom“ je gotovo jako interesantno delo, a valje temu ni napolnil gledališča tako, kakor je bilo pričakovati. Predstava je bila — če ne upoštevamo, da je časih nekatere igralce zapuščal spomin — prav dobra ter na isti višini, kakor so bile lanske predstave te igre. Pred vsem sta se odlikovala predstavljavca glavnih ulog g. Inemann in gosp. Terševa, a tudi gospa Danilova, gosp. Slavčeva, gosp. Ogrinčeva in gosp. Bitenčeva, kakor gg. Danilo, Verovšek, Kranjec, Lovšin in Perdan so storili svojo dolžnost. Predstava je imela vkljub nekim nedostatkem lep uspeh.

— (Mestna hranilnica ljubljanska) ne bode znižala obrestne mere za hranilne uloge, ampak bode tudi zanaprej, t. j. od 1. januarja 1898, obrestovala uloge po 4% in bode sama plačevala novi rentni davek, tako, da bodo vlagatelji dobivali cele 4% obresti. Kakor znano, znižala je kranjska hranilnica obrestno mero za hranilne uloge na 3 9/10%; vidi se torej, da mestna hranilnica ljubljanska boljše obrestuje uloge, nego kranjska hranilnica in je torej pričakovati, da bode vsakdo raje nalagal svoje denarje pri mestni hranilnici ljubljanski, ker ona bolje obrestuje in ker jamči občina z vsem svojim premoženjem in davčno močjo za vse uloge.

— (Zamuda vlaka.) Dunajski brzovlak, kateri bi bil moral priti že jutraj ob 6. uri v Ljubljano, prišel je šele danes popoldne in je imel torej devet ur zamude. Uzrok zamudi je nezgoda, katera se je primerila že včeraj zvečer pri Mitterdorfu blizu Brucka. Tam je tovorni vlak skočil s tira, a gotovo se je zgodila večja nezgoda, ker sicer bi brzovlak ne imel tako velike zamude. Podrobnosti o tej nezgodi nam niso znane, pač pa se nam poroča, da ni nihče ponesrečil. Vsled te zamude tudi nismo mogli porabiti današnje pošte in smo našega poročevalca prosili za telefonično poročilo o včerajšnji seji drž. zbora, katero prijavljamo na drugem mestu.

— (Nova uredba zglaševanja pri mestnem magistratu) stopila je z 10. dnem novembra t. l. v veljavo, in sicer po stanju tega dne. Zglašitev je sedaj izvršena večinoma že po celem mestu s predkrajci vred. Od imenovanega dne smejo oziroma morajo se za zglaševanje rabiti le zglasilnice v novi obliki, ki se dobé, kdor bi jih še potreboval, na magistratu (policijski oddelek) in po policijskih stražnicah.

— (Pri „Martinovem večeru“) kojega priredi pevsko društvo „Slavec“ jutri, v nedeljo v svojih društvenih prostorih v „Narodnem domu“, bode iz posebne prijaznosti sodeloval sl. I. hrvatski tamburaški klub „Danica“. Reditelji so poskrbeli, da bode tudi običajna „Martinova gosta“ zastopana. Vzpored zaključni mali ples. Začetak ob 8 uri zvečer. — Vstopnine ni.

— (Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem) priredi na korist božičnemu obdarovanju tiskarskih sirot v nedeljo, dne 21. novembra t. l., v Sokolovi dvorani v „Narodnem domu“ s prijaznim sodelovanjem sl. slov. del. pavskega društva „Slavec“ in oddelka sl. vojaške gobe c. in kr. pešpolke št. 27 zabavni večer.

— (Slovensko drsališče) Dela za prireditve tega, v naših narodnih krogih tako zaželenega in potrebnega sportnega torišča vrlo napredujejo, tako da bode ob pričetku drsalne sezone omogočena otvoritev in uporaba slovenskemu občinstvu. Drsališče imelo bode, kar se tiče postranskih prostorov, zakurjene garderobe in buffet, za gledalce bode prestor z vso udobnostjo opremljen, sploh bode drsališče ustrezalo vsem modernim konforinim zahtevam. Cene določene so sledeče: sezonska vstopnica: 2 gld. 50 kr., za dijake 2 gld.; dnevna vstopnica: 25 kr., za dijake 20 kr.; sezonska vstopnica za gledalce: 50 kr., pri čemer se pa pripomni, da je prostor za gledalce delničarjem dirkališčne zadruge in njihovim rodbinam brezplačno odprt. Pristopnine za slovensko dirkališče ni. Sezonske vstopnice glasijo se na ime. Dijaki se morajo kot taki legitimovati in se bodo dale olajšave tudi tistim, ki se izkažejo s ubožnim pričevanjem. Vstopnice prodajale se bodo pri blagajni in pa pri sl. tverdih J. Lozar in Gričar & Mejač, koji sta ta posel z vrlo znano poštrenovalnostjo prevzeli. Ravno tam bode tudi nabajala se naznanila drsalnih dnij. Odbor je prepričan, da sme računati z narodnim našim občinstvom, katero bode s tem uljudno opozorjeno na I. slovensko drsališče.

— (Stavbena kronika.) Ta mesec se skrči dan zopet za jedno uro in nekaj minut. Druga stavbena doba po potresu bliža se torej koncu. S žrjavi in divjimi gosmi jeli so se na pot pripravljati tudi delavci iz dežele — polente in limon. Ker je bilo ta dva tedna vreme suho, so stavbna dela precej napredovala. Na Erjavčevi cesti so pokrili novo vladno poslopje. V Wolfvih ulicah dogradili so ravnokar Aurovih dedičev 3 nadstropno hišo ter jo sedaj pokrivajo. Na sv. Jakoba trgu je Blagayeva hiša dograjena do parternih prostorov, na Valvazorjevem trgu pa Maurerjeve hiše vogelni del. Pri centralnem poslopju mestne elektrarne v Slomšekovih ulicah so iz vodnjaka izpraznili te dni vodo, ostala dela v notranjih delih pa so v tiru. Pretekli dni so začeli podirati redutno poslopje na sv. Jakobu trgu. Vsled sklepa občinskega sveta dobi tudi „Švicarija“ nad tivolskim gradom električno razsvetljavo, istotako pa tudi mestni drevoredi — Lattermanov in ostali. Te dni so pričeli podirati na sv. Petra cesti hišo št. 7. Rekonstrukcijska dela pri mestni dvorani se od zunaj in znotraj nadaljujejo, istotako gradnja nove Kuhnove ceste in kanala. Jezuitsko župnišče in stavbišče ter vrt ogradili so pretekli dni z lesenim plotom. Več novih neometanih hiš se bode čez zimo sušilo tako Kartelčeva na Dolenjski cesti št. 14, št. 5 na Karlovski cesti, Plautzeva na Starem Trgu, Konijatovih dedičev in dr. Dela se sedaj še 8 in pol ur na dan. Stavbena materijala je še dovolj na razpolaganje. Nezgoda se ni ta teden nikakoli pripetila. Barak se je do sedaj še malo odstranilo. Nekaj delavcev je že iz Ljubljane odšlo.

— (Hitra pošta.) Na Dunaji dne 1. novembra oddana dopisnica, na katere naslovu je bilo izrečno zapisano „Ljubljana — Laibach“, je romala najprej v Draždane, kamor je srečno dospela 10. novembra, in od tod v Ljubljano, kamor je prišla 11. novembra.

— (Vedeževalka.) neka „miss Mary“, katere je glasom „Kärntner Nachrichten“ v Celovcu veliko uspeha imela, proročuje v hotelu „Pri slonu“, kakor je razvidno iz inserata.

— (Osebnosti.) Logarska pomočnika gg. Alojzij Barle v Sinju in Viktor Pessl v Moto vunu sta imenovana gosdnima paznikoma, prvi v Radovljici, drugi v Cerknici.

— (Čitalnica v Spodnji Šiški) priredi v nedeljo, dne 14. novembra t. l., v Kosterjevi zimski pivarni Martinovo besedo s plesom. Vzpored: 1.) „Koračnica“, 2.) Pašinger: Slovenski potporci, godba. 3.) Volarič: „Novinci“, moški zbor. 4.) Benhart: Emine ouvertura, godba. 5.) S. Gregorčič: „Ojki“, deklamacija. 6.) Zajc: „Zidajo čas Zrinkega“, godba. 7.) Vilhar: „Zvezdi“, moški zbor s tenor solo. 8.) „Sokolska potnica“, godba. 9.) Volarič: „Moravska“, moški zbor. 10.) Igra: „Lumpaci vragabund“, 3. dejanje. 11.) Tombola. 12.) Ples. Začetek veselici ob 8. uri. Vstopnina 20 kr. za osebo; čl. čitalniški člani so vstopnine prosti.

— (Iz Spodnje Idrije) se nam piše: Pri volitvi volilnih mož je bila pri nas huda borba. Naš gospod kaplanček je vse žilne napel, vse grice obral, vsa kota je posikal; delal je pa tajno. Ali na dan volitve je vse nezavedne hribovske kmete skupaj nabral. Njegova zmaga bila je zagotovljena. Vseled tega hodil je smejoč se po volilni sobi, in strastno nagovarjal kmete, katere možesaj volijo. Vse je bilo v njegovih rokah. Zmaga je naša, si je mislil ter roke le za glavo in ušesi držal, kakor da ki se Vipavske burje bal. In v resnici ga ne bode brila, čeravno je njegova nada bila. Klub njegovi agitaciji od kože do kože iz lece, in njegovih razdanih listkov je propal. — Naši možje držali so se kot skala, čeravno jim je kaplan rokave in hlače trgati. Prišlo je pa vsejedno v tem hudem boju mej našim Poldetom in gospodom kaplanom do ožje volitve. Tu bi morali videti strast kaplančkov. Kakor ris v železni kletki je bil, in upl je: katerega imate rajši mene, ali Poldeta, kateri Vas bo obhajal jaz ali Polde? A ves njegov trud je šel po vodi, zavedni naši kmeki niso se dali pregovoriti, in zmagal je z večino naš narodni Polde Žaidaršč. Ali dragi čitatelji, kaj pa zdaj? Gospod kaplan pravi, da tistega, ki je Poldeta volil, ne bode več obhajal. Mi mu pa svetujemo: gosp. kaplan bodite pametni, bolj vzorni in tudi ne pretepejte otrok vaših nasprotnih volilcev, kakor ste sedaj v svoji strasti storili! Če se pa pretepanja že ne morete odvaditi, pojdite k našemu mesarju Poldetu Žni daršču on vedno kolje in brezplačno vam da možgane. Pa bote imeli svojo zabavo! Bog i Slovani! Svoboda naj bode naše geslo! — P.

— (Razmere v Bohinju.) Iz Bohinjske Bistrice se nam piše: Svoj čas je vladala pri nas kranjska industrijalna družba. Imela je tu tovarno, v kateri je delalo mnogo delavcev, še več delavcev pa je delalo v njenih gozdih. Toda pred dvema letoma je vsa tukajšnja posest kranjske industrijalne družbe prešla v roke verskega zaklada in naši delavci nimajo zdaj nobenega zasluga. Tovarne ni več, zdaj pa tudi v gozdih ni dela in naši pridni delavci morajo iskati kruha v daljnih krajih. Industrijalna družba je svojim delavcem prodajala moko, sol in sploh vsa potrebila ter druge reči. Človek bi mislil, da je to ponehalo, ko je sedanji lastnik dotičnih posestev delavce odsovil. Kaj šel! Tudi

sedanji lastnik prodaja moko, otrobe, žeblje in neko železo, iz katerega pa kovači ne morejo nič narediti. Verski zaklad ne jemlje samo kmetom pašnih pravic, ni vzel samo domačim delavcem zasluga, ampak jemlje zasluga tudi domačim trgovcem in obrtnikom. V Bohinju je še itak dosti in še preveč prodajalcev otrobov, ni torej traba, da jim neizmerno bogati verski zaklad odjeda zasluga. Duhovnikom se i brez tega dobro godi!

— (Celjsko okrajno sodišče) je zdaj tudi razglasilo z nabitkom svoje urade ure, kakor okrožao sodišče v nemškem in v slovenskem jeziku. Kdaj da je čas za občevarje sodnikov z ljudmi, to je še vedno samo v nemškem jeziku naznanjeno. Tudi v razpravi sobi je prepoved kaditi samo nemško napisana. Vidi se pač, kako težko nekateri go spodje jednakopravnost izvršujejo.

— (Celjska bolniška blagajna.) Ni je menda v celi Avstriji bolj zanikarao oskrbovane bolniške blagajne, kakor je celjska. Posljesi denar dopoldne, ne najdeš notri kričnega Ochsja, in neko staro človeče ne more ali ne sme prevzeti denarja. Po štyš popoldne denar, zopet ni Ochsja, ima važnejše posle, kakor je to uradniško mesto, zato najdeš zopet le onega starčka, ki pa te odlovi, da dimes ne vidi in zato ne more prevzeti denarja, pridijutri! Prašamo, ali res ni nikogar, ki bi skrbel, da bi se ne dogajale take krivice in bi imela blagajna uradnika, ki bi sedel v pisarni in bi plačniki, če že drugega nič nimajo od blagajne, vsaj sitnosti in jeze ne prenašali. Kako se godi, če kdo oboli in zahteva predpisani denar (bolnišnico) ali pa če kdo umre, kako se tu postopa pri izplačanju določene svote, govorili bomo jasno, da svet uvidi, kako se tu gospodari in kake uradnike ima ta bolnišna blagajna. (Domovina)

— (Poročilo) se je dne 10. t. m. gosp. Fran Roblek, veleposestnik v Žalci z gđ. Ano Zanier, hčerko vrlega narodnjaka gosp. Norberta Zaniera iz St. Pavla v Savinjski dolini. Čestitamo!

— (O koroškem deželnem predsedniku baronu Schmidt-Zabierowu) pravi sedaj tudi „Vaterland“, da v kratkem odstopi.

— (Odstop deželnega poslanca goriškega.) Baron Ratter, zastopnik trgovinske in obrtniške zbornice goriške, je odložil deželnozbornski mandat; kot razlog je navel zdravstvene ozire.

— (Slovenska šola v Gorici.) „Soča“ piše: Ker so raztrbili italijanski časopisi vest, da je deželni šolski svet nastopil proti goriškemu mestu eksekutivno pot, tedaj naj tudi mi povemo, da je vest resnična. Oba šolska nadzornika gg. Vodopivec in Calot sta eksekutorja; ona imata dobiti stanovanje, najeti potrebno osebje, prekrbeti opravilo itd. Laško časopise ju smeši in grdi, kar pa gospodoma gotovo ni v nečast. Ali nekaj so lahovski časopisi razkrili, kar je vredno, da pribijemo. Povedali so namreč, da v Gorici ni Italijana, ki bi dal v tak nameren prostor, tuji če jih ima. — Zlaj vedó šolske oblasti, pri čem da so — in kakošna agitacija se vrši. S tem seveda še ni rečeno, da ne bo mogoče dobiti prostorov, ker v Gorici je veliko slovenskih gospodarjev. Prostorov bo torej iskati le pri Slovacih! — In primeren prostori so tudi na razpolago. Bomo videli, ali ima deželni šolski svet resno voljo, ali je vse zopet le — pesek v oči. Župan Venuti je v tej reči tekel na Dunaj. Kaj je opravil tam, o tem molčé italijanski viri. V Avstriji je vse mogoče!

— (Italijanski agitator zaprt.) Tržaška policija je zaprla v soboto popoldne v Trstu vodjo italijanske klake, izdajatelja lista „Pensiero“, Karola Martinoliča, radi poverjenja večjih svot. To je torej oni sloveči rodoljub, ki je v veliki časti tudi pri Ljubih v Gorici!

— (Iz Zagreba) se nam poroča: Dne 15. novembra se začne sodna obravnava proti dolgi vrsti prebivalcev občine Sječinak, kateri so obtoženi radi umora treh uradnikov. Stvar je našim čitateljem znana. Obravnava utegne biti jako zanimiva. Trajala bo 14 dnij.

* (Kako se goji ruski jezik na Češkem.) Po raznih šolah ga učijo v Pragi; na češki univerzi in na češki politehniko lektor slovenskih jezikov Jos. Kolář; na češkoslovenski trgovski akademiji profesor dr. Jan Režábek; v mestni višji deklški učiteljica Dorota Hráčková; v obrtni nadaljevalni šoli Frant. Blažej, uradnik banke Slavije; v šoli češkega ženskega rokotvorniškega društva in sicer v I. tečaju Eliška Krásnohorská, predsednica tega društva, v II. tečaju pa učiteljica Dorota Hráčková; v „Ruskem kružku“ učitelj Jaromir Hrubý, pisatelj; v Maškovi šoli slovenskih jezikov, ki je odsek učiteljskega društva Komenského, učitelj V. Broj; v svojih privatnih šolah: Karol Štěpanek, pisatelj, in Jan Váňa, pisatelj in bivši profesor ruskega jezika na češkoslovenski trgovski akademiji. — Po deželi zna ruski skoraj vsak profesor češkega jezika ter pripomaga vsakemu, ki hoče ruski se

učiti, s knjigo in svetom. — Slovnice ruskega jezika so pisali: Jos. Dobrovský (II. natis 1813); A. J. Puchmeyer (1820); V. Hanka (II. natis 1858); A. Seidl (1868); Dr. Č. Šercl (I. II. III. del 1883—1884); F. O. Mikeš (V. natis 1887); Jos. Kolář (V. natis 1897); Jan. Váňa (II. natis 1894); Fr. Vymazal (II. natis 1896). — Berila ruskega jezika so pisali: Fr. L. Čelakovský, Z písemnictví ruského, 1852, (pa brez naglasa); A. Seidl, Ruská čítanka s pravidly o přizvuku, 1868; Jos. Kolář, Desatero bájek J. O. Krylova, 1868; Druhé desatero bájek J. O. Krylova, 1872 (z naglasom, transkripcijo in prevodom); Fr. Vymazal, Ruský slabikář 1868, 1889; Češkoruský slabikář 1874; Ruské národní pohádky 1883; A. Sichrovský (na ime akad. društva Slavije), Praktické navedení ke snadnému naučení se ruskému jazyku. 1883 (z naglasom in prevodom); Jan Váňa, Škola ruské konversace, I. 1890, II. 1897 (z nagl.) — Za dobro berilo služi tudi E. G. Petrovske Babuška (prevod Babice Bož Němcove 1871, z nagl.) in pa Lermontovega Taman 1857 (z nagl. in transkripcijo). — Slovar je sestavil Jos. Rank, namreč Ruskočeški slovník, 1874. — Da se sluh bolje navadi ruskega govora, igrajo se po zimi gledišne igre v ruskem kružku in v ženskem rokotvorniškem društvu v Pragi. — Da se pa tudi nižji slojevi češkega naroda seznanijo s ruskim duhom in življenjem, za to skrbí mnogo prevodov iz ruske književnosti, zadnjega časa pa zlasti Ottova „Ruská knihovna“, katere je doslej izšlo 27 zvezkov.

* (Goska sv. Martina.) Tudi na avstrijskem dvoru imajo na dan sv. Martina pri obedu gosko. Po starodavnem običaju prinese iz Požuna posbna židovska deputacija tri najlepše in najokusnejše gosi v dvorano kuhinjo. Goske so okrašene z avstrijskimi in ogerskimi trakovi. Cesar sprejme potem deputacijo v adijesci.

* (Najnovejšo delo Leva Tolstega.) Obširna novela, katero je ravnokar napisal veliki ruski pisatelj, se začneja pri sodišču Mlada. Lepa ženska je obsojena radi tatvine v Sibirijo. Neki porotnik, katerega ljubica je bila obsojena ženska prej leti, jo spozna, in vest mu ne da prej miru, da gre prostovoljno v pregnanstvo z njo, katero je zavedla njegova zvestoba v nesrečo in pred sodišče.

* (Konec sveta se bliža!) Tako vsaj je konstatoval znani potresni prerok Radolf Falb. Zemlja bode trčila na komet „Tempel“ ter se bode vseled tega razrušila. In to se bode zgodilo 13. novembra 1899. Tako je dejal Falb. Ker pa tega svojega izreka ni bil sam prav gotov, predstavil je še, da bodo mesto tega morda videti onega osodnega dne le velikanski utrinki zvezd „Leonid“, katere imajo skoro isto pot, kakor „Tempel“. Razvrščene so okoli solca ter režejo zemeljski tir v točki, katero bode prešla zemlja 13. nov. Ako bi „Tempel“ res baš istega dne šel skozi ono točko, potem bi sevé suhil ob zemljo, a to se ne bo ergo dilo; 1. 1866 je komet ono točko prestopil celih 8 mesecev prej nego zemlja. Umrl astronom O. palzer je konstatoval, da preide usodno točko „Tempel“ že mairika 1899. l.

* (700 letnica premoga.) Najdba premoga se postavlja v l. 1197. Človek bi mislil da so bili ljudje tega kuriva veseli. Toda prav narobe je bilo. V severni Nemčiji so začeli sicer takoj kuriti s premogom, na Angleškem pa je bilo celó v 14. stoletju prepovedano rabiti premog. Izdan je bil zakon, ki je grozil s smrtjo vsakomur, ki bi kuril s premogom. Zgodovina navaja celo slučaj, da je bil nekdo radi kršenja tega bedastega zakona v istini usmrčen. Prepovedan je bil premog iz zdravstvenih oziror, ker se je splošno trdilo, da je premogov dim smrtonosen. Tudi po tem še, ko je bil zakon odpravljen, so se ljudje dolgo časa ogibali hiš in rodbin, pri katerih so kurili premog, ki je sedaj najrazvirnejše in najcenejše kurivo na vsem svetu.

* (Kraljica — zdravnica.) Pet let že se bavi portugalska kraljica prav resno in vstrajno z medicino. Napravila je tudi že doktorat, da more sedaj svoje znanje praktično porabljati. Prepotovala je vso Portugalsko, pregledala vse bolnice, zdravila in poročila, ter se v družbi najodličnejših portugalskih zdravnikov lotila preosnove zdravstvene službe na Portugalskem.

* (Žrtva ljubosumnosti.) „Pester Lloyd“ se poroča iz Abanja Szanto: Kmet Miha Takaros iz Bakse je imel mlado, lepo ženo, radi katere je bil vzpričo njene lahkoživosti in poltosti opravičeno ljubosumen. Vedel je, da ljubimka žena z nekom, a poznal ni svojega tekmeča, ker sta bila žena in tekmeč jako previdna. Takaros je ženo čisto hučo tepel. Ko pa je šel te dni zopet enkrat v mesto, povedalo mu je neko dekle, da pride istega večera k njegovi ženi gotovo zopet ljubimec. Takaros se je vrnil ter se skril v bližini hiše. In res. Kmalu po polnoči je prišel iz hiše mož. Takaros je planil iz svojega skrivališča ter udaril tekmeča s kolom toli silno po glavi, da ga je takoj ubil. Potem je hitel v hišo ter začel daviti ženo, čaš: „Tvoj ljubček leži mrtve pred hišo, sedaj ubijem še teba!“ Žena pa je zakričala: „Ubil si — brata!“ Takaros je hitel k mrtvecu, potem pa je šel klicat onega dekleta. Ko je prišla iz kože, presekal ji je Takaros s sekuro glavo.

* (K dobroti prisilil!) Nedavno je bil polkan pred neko sodišče slovenski velikošolec. Tožile so ga različne gospodinjice v raznih krajih, da je stanoval Slovenec več mesecev pri njih, ne da bil plačal novčiča. Kadar ga je gospodinja že prenujno tirjala, pobral je velikošolec vselej svoj imetek, to je krtačo, pipo in škatljo za tobak ter — izginil. Tako je delal povsod. Končno pa so gospodinjice pogrnale to ženjalno taktiko velikošolca ter ga ovadile. Pred sodiščem je dejal zatoženec: „Kaj bi naj bil sicer storil! Stanovanja nisem mogel plačati, ker sem ubog, na cesti ne smem bivati, zastoj pa me noče nihče pod streho. Torej sem moral ljudi prisiliti k dobroti!“

* (Hottentotenstotterrotteltmutterattentäterlattengitterwetterkottterbeutelratte.) Nedavno je imelo dunajsko pisateljsko društvo „Concordia“ na čast Marku Twainu zabavni večer, katerega se je udeležil tudi humorist sam. Amerikanski humorist je hvalil nemški jezik, češ, da je jako blaglasen, a da ima jedno veliko napako. Ako hočeš najti v stavku predikat, vzeti moraš daljnogled v roko ter stopiti ž njim na najvišjo goro, katerih se nahaja mnogo mej subjektom in predikatom. Le na ta način se ti bo posrečilo, najti ga. Tako Mark Twain. Draždanski lovski list „Waidmann“ pa je našel v nemškem jeziku še neko drugo napako, za kar navaja sledeči primer: Pri Hotentotih imajo veliko vrečaric — Beutelratte; nekatere so zaprte v kletki, imenovani — Kotter. Te kletke so pokrite z lesenim omrežjem — Lattengitter, katera varuje živali slabega vremena. Take kletke se torej imenujejo nemški: Lattengitterwetterkottter, a vrečarica, katera je v nji, se zove: Lattengitterwetterbeutelratte. Nekoč so ujeli ubijalca — Attentäter, — kateri je umoril Hotentotkinjo, mater dveh bebastih, jecavih otrok: Hottentotenstotterrotteltmutter, zato je naravno, da se imenuje njen morilec: Hottentotenstotterrotteltmutterattentäter. Ubijalca so zaprli v kletko za vrečarice: v Beutelrattentattengitterwetterkottter, a hotel je uteči. K sreči pa ga je ujel neki Hotentot, kateri je ves blešč prital morilca pred mestnega sodnika. „Ujel sem — Beutelratte.“ — „Kakšno?“ — „Attentäterlattengitterwetterkottterbeutelratte.“ — „O katerem „attentäterju“ govoriš?“ — „O Hottentotenstotterrotteltmutterattentäterju.“ — A tako; pa zakaj nisi takoj kratko in jasno povedal, da si ujel „Hottentotenstotterrotteltmutterattentäterlattengitterwetterkottterbeutelratte?“ — ga je pokaral sodnik, s tem pa izustil menda najdaljše zloženko.

* (Poroka mej levi) V Bostonu se je izvršila te dni čudna poroka. Župnik George Rader je poročil v kletki dveh levov Arturja Stadrasya s gđno. Karloto Wibergovo. Poroka se je izvršila brez vsakega nemira levov; ravnatelj menežarije pa je imel tistega dne ogromne dohodka.

* (Opice — delavci.) V južnoafriški republiki Transvaal uprabljajo v rudnikih tudi opice kakor delavce. Najprej jim pokažejo, kako imajo delo opravljati, in opice delajo prav tako kakor ljudje. Zjutraj so že zgodaj pri delu, zvečer pa zlezejo na dano znamenje iz rudnikov. Tudi v Kini porabijo čisto opice v velikem številu za različna mehanična dela; služijo jim zlasti pri nabiranju čaja. Neki šimpanz je znal kuriti ter poklicati kuharja, kadar je hotel ogenj ugasniti. V Sierra Leone služijo opice kot nosilke vode ter mlatilke žita.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Ant. Goslar v Ptui 13 kron 30 vin., katere je nabral (trgovci g. Pesteršič na Murinov večer v čitalnici v Ptui. — Živel! rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— „Popotnik“ št. 27 ima tole vsebino: Kako je pravzaprav jezikovne vaje, da pospešujejo bolj pouk v materinščini, nego pa teoretično slovnico. (Matija Heric) — Slovniška teorija Kernova. (Dr. Benjak.) — Zgodovina ljutomerske šole. (M. Slekovec.) — Slovetvo. (Novosti) — Društveni vestnik. — Dopisi in razne vesti. — Natečaj in inzerat.

— „Mladost“. Smotra za moderno književnost i umjetnost. — Sredi decembra t. l. začne izhajati na Dunaju (IX. Türkenstrasse 23. II. 19) revija, ki hoče privlačiti izvirne in prevedene leposlovne moderne spise vseh literatur, baviti se s umetniško kritiko, z vsami vejami filozofije in pečati se z vsemi strokami moderne znanosti. K sodelovanju so povabljeni vsi mlajši slovenski pisatelji, hrvaški, srbski, češki, ruski, poljski in tudi slovenski. Uredništvo ne stavi sotrudnikom nikakih mej (razen nazadnjaštva) ter hoče v znanstvu najširše umetniške svobode delati za napredek literature.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 13. novembra. V včerajšnji razpravi o predlogu, naj se ministerstvo obtoži radi jezikovnih naredb, so govorili po Russu še grof Dzieduszycki in generalna govornika Chiari in dr. Herold, potem pa so sledili faktični popravki, pri kateri priliki se je v imeni italijanskih poslancev izrekel dr. Hortis proti naredbam Pacakov predlog, naj se preko obtožbe prestopi na dnevni red, je bil vzprejet z jako neznatno večino 6 glasov, namreč s 177 proti 171 glasom. Desnica je bila propadla, da jej ni prišla na pomoč stranka Stojalowskega. Za obtožbo ministerstva je glasovala vsa nemška opozicija, krščanski socialisti, Italijani, socialni demokratje in večina nemških klerikalcev. Po izidu glasovanja so se primerili viharji prizori. Združeni Nemci so Stojalowskega stranko surovo napadali in jo na najostudnejši način grdili. Zlasti so se pri tem odlikovali krščanski socialisti. Tudi desnica je bila razburjena, in sicer radi izdajstva nemških klerikalcev.

Dunaj 13. novembra. Badenijeva izjava v včerajšnji seji poslanske zbornice je po poročilih listov naredila na slovanske poslance jako slab utis. Pravi se, da se je Badeni s svojim govorom postavil na Dipaulijevo, ravnopravnosti sovražno stališče in sam obsodil svoje navedbe. Nemške stranke odklanjajo vsako pogajanje z vlado, češ, da je imel Badenijev govor samo namen, jih kaptivirati, da bi ne nasprotovali rešitvi nagodbenega provizorija.

Dunaj 13. novembra. Nemške stranke ne morejo udušiti svoje jeze, da je skupina Stojalowskega včeraj glasovala proti predlogu, naj se ministerstvo obtoži. Nemci se dogovarjajo, da bodo to skupino bojkotirali, in surova drubal krščanskih socialistov jim grozi z dejanskimi žalitvami, vsled česar zapusti ta skupina dotedanje svoje sedeže in se preseli na desno stran zbornice.

Dunaj 13. novembra. Budgetni odsek je imel danes sejo, v kateri je nadaljeval razpravo o nagodbenem provizoriju. Po končani generalni debati so opozicijski poslanci naznanili za specialno debato več preminjavalnih predlogov, toda odsekov predsednik dr. Kramar je izjavil, da specialne debate sploh ne bo. Rekel je, da ga je Abrahamowicz opozoril, da je specialna debata nedopustna, ker obsega ves zakonski načrt samo jeden paragraf, on da zagradel specialne debate ne pripusti, pač pa je pripravljen vprašati odsek, hoče li dovoliti, da se še jedenkrat otvori generalna debata. Obstrukcionisti so se Kramarju z vso silo upirali, naj se otvori specialna debata. Pininski je stavil posredovalni predlog, naj se generalna debata še jedenkrat začne. Proti temu predlogu se je izrekel dr. Stransky, a odsek je vzlic temu, toda proti glasom čeških članov odseka sklenil, da se otvori še jedenkrat generalna debata.

Dunaj 13. novembra. Na vsenčilišču se je danes primeril krvav pretep mej dijaki. Člani židovskega društva „Kadimah“ zbrali so se na vse zgodaj v avli in člane nemškega liberalnega društva „Fidelitas“ pri njih prihodu pozdravili s „Pfui“ klici. Mej preprirom, kateri je nastal, prišli so v avlo člani liberalnega društva „Hedoné“. Židje so tudi te napadli in očitaje jim pred parlamentom uprizorjeno demonstracijo, jih psovali s hlapci Schönererja in Wolfa. Iz prepira je nastal ljut boj. Židje so s pomočjo nemških nacionalcev po ljutem odporu napadencev te iztisnili iz avle. Mnogo dijakov je bilo ranjenih, več šip in mnogo palic polomljenih.

Dunaj 13. novembra. Na tehniki je nabit oklic rektorata, kateri odločno obsoja v četrtletni prirejeni demonstraciji nemških dijakov in svari dijake, naj se v svojem lastnem interesu vzdržijo tacihi priredb.

Dunaj 13. novembra. Listi poročajo, da namerava vlada češkemu dež. zboru v pri-

hodnjem zasedanju predložiti načrt jezikovnega zakona.

Budimpešta 13. novembra. „Pester Lloyd“ prijavlja povodom Budenjevca včerajšnjega govora članek, v katerem pravi, da je občudovati Bdenija radi požrtvovalnosti in heroizma, s katerim se bori proti precej nezrelim obstrukcionistom, ki so zdaj poklicali celo dijake sebi na pomoč. Badeni je s svojim govorom ustvaril nov teren za pogajanja v svrhu porazumljenja mej Nemci in Čehi, in Nemci bi samo svojo pozicijo izboljšali, če bi sprejeli njegove ponudbe. Upliv Nemcev je čedalje bolj pojemaj, odkar so nastopili proti vojnemu zakonu, pri kateri priliki je Herbst nosil zvonec in odkar so nasprotovali okupaciji Bosne; a če ne premené svojega postopanja, morajo priti povsem ob veljavo.

Atene 10. novembra. V Akrotiriju bili so mej ruskimi, francoskimi in italijanskimi pomorščaki in vojaki krvavi pretepi.

Kristijanija 13. novembra. Dosedanje volitve v parlament so uniji mej Švedsko in Norveško nasprotujoči radikalni stranki zagotovile večino. Stranka ima že zdaj jeden glas nad absolutno večino, a upa, da si pribori še nekaj mandatorov.

Narodno-gospodarske stvari.

Predavanje dvornega svetnika dra W. Exnerja o pariški svetovni razstavi v letu 1900

(Konec.)

Potem ko je gospod dvorni svetnik v tako jasnem, preglednem govoru karakterizoval glavni smoter Pariške razstave l. 1900, začel je s pomočjo jake razumljivega načrta razstave njeno situacijo razlagati. Načrt je kazal, da bode cela razstava v središču Pariza; pot v razstavo pelje iz Place de la Concorde, prevzati se Cozmes Elisés, trg pred invalidnim domom in razstavi prostor l. 1889. Prostor za razstavo meri 108 hektarjev, — vidi se, da razstava ne bode z obsežnostjo imponovala — na vsako državo odpadeta tedaj 2 hektarja: nasipi ob Seni so določeni za Japonsko, Kino, Brazilijo in druge države, ki ne pridejo v skupino, takaj bodo potem kavarnice, restavracije in druge naprave, (glede na to) z orientaličnim in eksotičnim bliščem nudile obiskovalcem jako čarobno sliko. Ker se tiče že dozdevne razvidne udeležbe Avstrije na tej svetovni razstavi, je poročevalec prepričan, da bode naša domovina jako častno zastopana, zlasti v skupinah: stroji, promet, notranja hišna oprema. Nameravani so tudi jako dobre skupne (kolektur) razstave n. pr. vinorej, žganjarja, železna industrija. V „svetlotem dvoru“ bode industrija avstrijske svile pozornost vzbujala od kokena do gotove svile; na jedrak način se bode razstavila najbrž tudi industrija platnine. V skupni izložbi bode n. pr. Thonet z Dunaja razstavil v družbi z vsemi tovarnarji pobištva iz zakrivljenega lesa, to industrijsko stroko itd. itd. Vendar pa v Avstriji od strani razstavnikov še ni čutiti one navdušenosti za razstavo l. 1900, kakor se kaže n. pr. v Švici in Ogerski; vendar pa naj se — to se ne more dovolj dostikrat poudarjati — oni izdelovalec, ki nima veselja kaj razstaviti, rajši ne udeleži te razstave, kajti ta razstava bode le najboljše, najodličnejše na vseh poljih v sebi združevala! Najloga bodočih deželnih komisij, kakor tudi trgovskih in obrtniških zbornic pa je: veselje in požrtvovalnost za to razstavo vzbujati in to zanimanje vedno živo ohraniti; za muzeje, strokovne šole, srednje šole, za vsakega posameznika bode njen upliv velikanski. Vsak posamezen obiskovalec in cele korporacije si bodo pri obisku v Parizu l. 1900 to pridobile, kar se bode od neizoprnega bogastva vsega, ki bode tam nakopičeno, dobiti moglo, kakor nam ta velikanski od najodličnejših mož francoskih sestavljen program tako jasno, natanko in prepričevalno zagotavlja! Maogobrojno občinstvo, ki je lepemu, več ko uro trajajočemu in zanimivemu predavanju g. dvor. svetnika z največjo pažljivostjo sledilo, mu je na koncu svojo popolno odobravanje izrazilo.

— C. kr. finančno ravnateljstvo je naznamilo trgovski in obrtniški zbornici naslednje: Avstrijsko ogerski banki se je na njeno prošnjo v smislu § 22. alineje 9. zakona z dne 9. marca 1897. drž. zak. št. 195, ne kratoč ji privilegijalno pravico, dovolilo, da na račun svojih kontrahentov prevzet, po št. 2, 3 in 4 navedene postavbe določbe pripadajoč davek plačuje z predpisano porabo kolokovnih znamk na računih, ki jih daje svojim kontrahentom.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: **Dr. Rose balzam za želodec in Praška domača mast.** Dobiva se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Dobro domače zdravilo. Meji domačimi zdravili, ki se kot bolečine lajšujejo in hladilno mazilo uporabljajo pri prehlajenjih, savzmlje prvo mesto v laboratoriju Rich-terjeve lekarne v Pragi izdelano **LINIMENT. CAPSICI COMP.** Cena je nizka: 40 novč., 70 novč. in 1 gld. stekle- nica; vsako steklenico je spoznati po znanem rdečem sidru.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje
Melusina ustna in zobna voda
utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenice z rabilnim navodom 50 kr.
Jedina zaloga
lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1,
zraven mesarskega mostu. (91-44)
Telefon št. 68 v poljubno porabo.

Štev. 18. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 809.
Opera predstava.
Začetek ob 7. uri.
V nedeljo, dne 14. novembra 1897.
Zadnjikrat v tej sezoni:
KAR MEN.
Opera v štirih dejanjih, po noveli Prospera Merimée a spi- sala H. Meilhac in L. Halévy, poslovenil E. Gangl, uglašil Georges Bizet. Kapelnik g. H. Benisek. Režiser g. J. Noll. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7. uri. Konec pred 10. uro.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torek, daé 16. novembra 1897.

Iz uradnega lista.
Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jakoba Raucha zemljišče v Semiču, (relicitacija) dne 16. novembra v Metliki.
Antonije Golias posestvo v Lescah, cenjeno 16.420 gld., dne 16. novembra in 16. decembra v Radovljici.
Jožefa Dobretta zemljišče v Drazgošah, cenjeno 3723 gld. 40 kr. dne 16. novembra in 15. decembra v Škofji Loki.
Franca Krašovca zemljišče v Gor. Brezovici, (po- novljeno) zemljišče vl. št. 124 in 125 v Vrhopolji, Ja- neza Zupana posestvo v Mihovem, cenjeno 2416 gld., in Franceta Gorencu posestvo v Vel. Vodenicah, cenjeno 192 gld., vsa dne 16. novembra in 16. decembra v Ko- stanjevičih.
Janeza Jakopiča posestvo v Hribu, cenjeno 3440 gld. in 95 gld., dne 16. novembra in 21. decembra v Velikih Laščah.
V zapuščino Frana Vardjana spadajoče posestvo v Črnomlju, od Karola Geltarja za 4703 gld. združeno, ce- njeno 4532 gld. relicitacija, dne 17. novembra v Črnomlju.
Jerneja Obreze posestvo v Zabavi, cenjeno 4586 gld., 1285 gld. in 200 gld., Jerneja Kotarja zemljišče v Mali Gobi, cenjeno 2320 gld., Matije Mahkoveca posestvo v Mali Stangi, cenjeno 2635 gld. (tirjati za 130 in 50 gld.), in Martina Tomšiča posestvo v Jablanici, cenjeno 550 gld., vse štiri dne 17. novembra in 17. decembra v Litiji.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306,2 m.

November	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
12.	9. zvečer	745,1	-2,6	sl. sever	jasno	
13.	7. zjutraj	745,0	-6,0	sl. svzhod	jasno	0,0
	2. popol.	742,9	5,4	sl. jz. zah.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura -3,8°, za 8-2° pod normalom. — Po noči se je opazoval obroč okoli lune.

Dunajska borza
dne 13. novembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 30 "
Avstrijska zlata renta	122 " 90 "
Avstrijska kronna renta 4%	102 " 05 "
Ogerska zlata renta 4%	122 " 20 "
Ogerska kronna renta 4%	99 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice	955 " — "
Kreditne delnice	353 " 25 "
London vista	119 " 75 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 " 85 "
20 mark	11 " 76 "
20 frankov	9 " 53 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 20 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodcnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in mej nosečnostjo. (14-9)
Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.
Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.
V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Kavarna Valvazor
prepušča cenjenim p. n. gostom svoj telefon št. 73 v poljubno porabo.
Tam se tudi dobé iz druge roke sledeči listi:
Domovina, Soča, Brivec, Edinost, Mir, Delavec, Floh, Politik, Pester Lloyd, Triester Zeitung, Weltblatt, Südsteier, Post, Wiener Zeitung, Jugend, Deutsche Wacht, Pesti Hírlap.
(1750-1)

A lmeria-grozdje, prekajeni Renski losos („Lachs“), sveže Banane, „Šprote“ in slaniki („Piklingi“), marinirane ribe in kon-
serve (1751-1)

vse ravno sveže došlo pri
Ant. Stacul-u, trgovina z delikatesami.

Prodaja vina.
Imam v kleti okoli 1000 hektolitrov naturalnega črnega, rudečega in belega vina. Cene namiznega vina od 16 do 25 kr. Refoško v sodčkih od 30 do 40 kr. **Pristni isterski kognak,** žgan iz vina, od 1 gld. do 1 gld. 80 kr. liter. Vse postavljeno na tukajšnji kolodvor. Večje partije vina po dogo- voru ceneji. (1640-6)
A. M. Pujman, Dignano, Istra.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. oktobra 1897.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž.**
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solno- grad; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz- thal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lip- sko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano.** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlo- vih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solno- grada, Linca, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran- zensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak z Du- naja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popolu- dne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Ce- lovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (952-260)

Najzadnja, največja novost!
Fotografični aparat „Strela“ (Blitz), gld. 1.90
s katerim more vsakdo brez katerih predvednostij v ne- katerih minutah izdelati kompletno gotove fotografije. Lahko, priprosto ravnanje. Lahko umljiv popis se pri- loži vsakemu aparatu. Cena kompl. fotografičnemu aparatu, vstevši vse kemikalije v elegantni kaseti, **gld. 1.90** (zahoj 35 kr.). Večji aparati z objektivom in večjimi pri- tiklinami **gld. 3.—**. Jedina glavna zaloga: (1612-4)
M. Rundbakin, Dunaj, II., Taborstrasse 35.

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Lepo stanovanje
s štirimi sobami odda se s 15. decembrom na Kongresnem trgu št. 12, I. nadstropje, v najem. (1729-2)

Potovalec
proti proviziji se vzprejme za Kranjsko.
Ponudbe so poslati na gospoda A. Kallá-a posre- dovalni zavod v Ljubljani. (1741-1)

Kupujem dobro, neponarejeno
hrušovo moko
(Klatzentalken) ia prosim za ponudbo z vzorci opremljene. (1706-3)
L. Apold v Celovcu.

Trgovina z mešanim blagom
(podružnica)
odda se pod zelo ugodnimi pogoji.
Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“. (1718-3)

Na Starem trgu šte. 5
(poleg Glavnega trga)
se odda takoj (1619-6)
velik lokal
za prodajalnico in skladišče.

Vidi, čuj in čudi se!
●● Prvikrat v Ljubljani! ●●
Očarujoča
Miss Mary
svetoposlovna mladostna spominska umetnica (chiromantinja), imenovana ži- veča uganka devetnajstega stoletja.
Njeni čarobni salon je
v hotelu „Pri slonu“
v I. nadstropju, št. 33-34.
Vstopnina 50 kr. (1739)
Le malo časa!

Št. 11.647. (1702-3)
Stenografa
nemške komorne stenografije popolnoma veččega, vzprejme deželni odbor kranjski za bodoče deželno- zbornsko zasedanje. Prednost ima, kdor je zmožen slovenskega jezika. Plača po dogovoru. Reflektanti pošljejo naj svoje prošnje **do 20. novembra t. l.** podpisanemu deželnemu odboru.
Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, 3. novembra 1897.

Dizilnice
priporoča
„Narodna Tiskarna“.

P. i. slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem preselil svojo
krojačnico
na Kongresni trg št. 5
poleg Gerberjeve prodajalnice.
Zahvaljeva se za dosedaj mi izkazano za- upanje, se toplo priporočam za nadaljne naročbe in zagotavljam solidno in ceno postrežbo.
Z odličnim spoštovanjem
Franjo Kraigher
(1728-2) krojač oblek za gospode.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za leto 1897 osem cesar **František Jožefovih ustanov** po 25 gld. za onemoglo obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do dne **23. novembra t. l.** in priloži naj se jim od župnijskega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kak obrt samostojno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog. (1698—2)

V Ljubljani, 2. novembra 1897.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Tovarna
za
ovčjevolneno sukno
JULIJ WIESNER & Co.
v Brnu
(345—22) je
prva na svetu

ki na zahtevanje razpošilja brezplačno in poštne prosto vzorce svojih pridelkov v damskih lodnih suknih in prodaja blago na metre. Ker se ogiblamo blago tako strašno podražujočemu prekušanju, kupujejo naši odjemalci za najmanj 35% ceneje, ker naravnost iz tovarne. Prosimo si naročiti vzorce, da se prepriča.

Tovarna za ovčjevolneno sukno
Julij Wiesner & Co.
Brno, Zollhausglaeis 7/106.

Naravnost iz tovarne.

Prilika za nakup

daril za (1745—1)

Miklavža in Božič.

Zaradi prenapolnitve skladišča in ker je sezona napredovala se bode oddalo vse

zimsko blago

klobuki za dame, kožuhovina, Echarpes, avbice, rokavice, normalno perilo itd.

Za in pod nakupno ceno.

Z velespoštovanjem

Kar. Recknagel.

Učenca

kateri ima veselje do trgovine, s primerno šolsko oliko, vzprejme takoj v učenje

(1749—1)

Jernej Sbil
trgovec v Mokronogu.

Isti odda tudi v najem, oziroma na račun
gostilno v Mokronogu.

Pozornost!

„Klanjam se gospod stotnik!“ „Dobro jutro gospod doktor! No, gospodje, ste-li bili zadovoljni z doposlanimi venci umetnega vrtnarja Korsike?“ „Hvala! Popolnoma! Spoznali smo, da prireja res kar najizborneje; naravno, saj ima tudi vse izvrstno urejeno ter najboljše delavce, ki delujejo po dunajski in pariški modi, njegov vrt je vreden, da se upogleda. Korsika je lahko tudi vsem naročilom kos in lahko tekmuje. Venci in buketi so tako ukusno prirejeni in tako ceni, da Korsiko lahko priporočamo vsakomur. Dober dan. Priporočam se!“

Sokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se neporazumljenja, se častito občinstvo opozarja, da tovarna **Ph. Suchard** takozvano „lomljivo šokolado“ (Bruch-Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgovino spravljajo

Šokolade **Ph. Sucharda** se za jamčeno čiste dobavljajo in, kakor znano, le v stanjolu zavite s tovarniško znamko in podpisom. (10—46)

Največji izbor.

Skrbno izdelovanje.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna delnikov
Ljubljana, Mesni trg 15

Najnižje cene.

J. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni
priporočila in namešča (1747)

službe iskajoče vsake vrste
(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za kolikor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Lepo stanovanje

s 4 sobami itd. v I. nadstropji hiše št. 34 v Kolodvorski ulici odda se s 1. decembrom ali 1. februarjem. Priredi se lahko eventualno za 2 stanovanji. — Natančneje pri kamnoseku **Vodniku** v Kolodvorskih ulicah. (1697—2)

Za kašljujoče

dokazuje nad 1000 izpričeval

izbornost

Kaiser-jevih prsnih bonbonov

ki gotovo in hitro pomagajo pri kašlju, hripavosti, katarhu in zagrozenosti. Največja specialiteta Avstrije, Nemčije in Švice. Zavoj po 10 in 20 novč. Zaloga pri **Mr. Ph. M. Mardetschlagerju**, lekarnarju v Ljubljani. (1661—3)

Največja izber

najcenejših in najfinejših

kravat

suknenih in glave-rokovic

najboljše kakavosti

(1588—5) po primerni ceni pri

Alojziju Persché

Pred Škofljo št. 22.

IVAN KORDIK

(1660—5)

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10—14,

priporočila svojo veliko zalogo

norimberškega in galanterijskega blaga. Zimskih čevljev, čevljev za telovadbo in gumi čevljev vse velikosti.

Velika izbér jedilnega orodja, žilo, nožev in villo tudi s košenimi in roženimi držali, tudi iz alpake in alpaka-srebra, priznana najboljši proizvodi.

➔ Za Miklavža: velika izbér igrač. ➔

Prodaja na debelo: Potrebščine za črevljarje, sedlarje in tapetarje. Vsakovrstnega blaga za kramarje.

Kadilne potrebščine za trafikante.

➔ Zunanja naročila se takoj in točno izvršujejo. ➔

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dne 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v New York:

Iz Bremena ob torkih in sobotah.

Iz Southamptona ozir. Cherbourg ob sredah in nedeljah.

Iz Genova oziroma Neapolja via Gibraltar

2-3krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.

V Kino.

Bremen-Sev. Amerika. V New York.

Bremen-Juž. Amerika. V Montevideo.

V Buenos Aires.

Prekomerska vožnja v New York 7-8 dnij.

V Japan.

Najboljša in najcenejša potovalna prilika.

Generalno ravnanje v Ljubljani:

Edvard Tavcar.

Samo v finopuškarnici

Frana Kaiser-ja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

ki je bila ustanovljena l. 1857 in premovana na raznih razstavah, si morete dati izgotoviti po želji

dobro puško.

Kot posebnost: **Ekspres-puške**, zajamčene za strel in dobrot.

Istotam se dobé tudi revolverji in Flobert-puške, kakor tudi vse strelivo in lovske potrebščine. (1228—13)

Tudi popraviljanja se izvršujejo dobro in po ceni.

Zaloga pušk domačega izdelka. Glavni zastop za Pieper-puške.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo: Dunaj, I., Giselastrasse

Filijala za Ogersko: Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 1, v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1896 kron 157,805.340—

Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1896 28,670.916—

Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 339,497.900—

Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnico 80,577.950—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“ pri **Gvidonu Zeschko-tu.** (1463—1)

Prva tržaška tovarna za asfaltne izdelke in pokrivanja **Panfili & Comp.**

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom,
pokrivanja z asfaltno strešno lepko, dobav-
ljanje izoliranih plošč strešne lepke, lesnega
cementa in asfaltnih izdelkov. (959-20)

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po 1krat do 2krat na teden
iz Rotterdam v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za medkov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290—400*
" 1. novembra do 31. marca . . . 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . mark 200
" 16. oktobra do 31. julija . . . 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-
ganci parnika. (1504—7)

Na prodaj je širušnica (Drehbank)

in strugarsko orodje, kakor tudi sko-
belnik (za oblati) (1736—2)
na Dunajski cesti, delavske hiše št. 3.

Staro preskušeno dijet, kosm.
sredstvo (namazanje) za oja-
čenje in okrepčanje kit in mišic
človeškega telesa.

Kwizdov fluid

znamka kača (fluid za turiste).

Vporablja jo z uspehom turisti, kole-
sarji in jezdecji za ojačenje in okrepčanje
po večjih turah.

Cena 1/2 stekl. 1 gld. av. v., 1/4 stekl.
gld. — 60 av. v.

Pristen se dobi v vseh lekarnah.

Glavna zaoga okrožna lekarna v Korneuburgu
(267) pri Dunaju. G (11)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko parobrodno društvo v Reki. (45)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej
otoki se vijoča vožnja črta
(elegantni, z največjim
komfortom opre-
mjeni, električno
razsvetljeni
parniki)

Redne vožnje:
V noči od sobote
na nedeljo hitri
parnik v Zadar-Spljet-
Gruča, Gravosa (Ragu-
sa -Castelluovo-Kotor. V
ponedeljek ob 10. uri zvečer
poštni parniki v Zadar-Spljet-
Metković. V torek ob pol 11. uri
dopoludne hitri parniki v Zadar, Spljet
Gravosa (Ragusa) in Kotor. V četrtek
ob pol 10. uri zvečer poštni parniki v
Zadar, Sebenik, Trau, Spljet, na otoke Brač,
Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora.
V petek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki
Zadar, Spljet in Gravosa (Ragusa). V petek ob 1. uri
dopoludne poštni parniki v Lošinj, Selva, Zadar, Se-
benik, Trau, Castelluovo in Spljet. Vsako nedeljo
ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

DALMACIJO.

Lep hrastov in smrekov les

prodajal se bode neposekan na prosto-
voljni dražbi

dné 18. novembra t. l.

pričenši ob 9. uri dopoludne v občinah Kover
in Ljubno na Gorenjskem in sicer celi deli skupaj.

Več o tem se izve v Koverji pri Devovih.
Kupci naj se na dan prodaje zbero v Sveti-
čevi gostilni v Koverji. (1621—2)

Ljudevit Borovnik

(109) puškar v Borovljah (Fertlach) na Koroškem (44)

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk
za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popo-
nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in
dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici
in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Pristno Brnsko sukno

za jesen in zimo 1897.

Kupon 3-10 m dolg.	gl. 4.80 iz dobre
za popolno moško	gl. 6.— iz boljše
obleko (suknja).	gl. 7.75 iz flae
hlače in telovnik	gl. 9.— iz flae
stane samo	gl. 10.50 iz najfl.

Blago za zimsko suknje, lovske sukno,
loden, grebenino za suknje in hlače v naj-
lepši izbiri, dansko sukno in vse druge vrste
sukna razpošilja po tovarniških cenah kot realna in
solidna najboljša znana zaloga tovarne za sukno

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorec brezplačno in poštne prosto. Jamči
se za pošiljatev po vzorcu. (272-40)

Ugodnosti, naročiti blago naravnost pri gornji
firmi v kraju tovarne, so precejšnje.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče ohraniti svoje obutalo lepo
svetlo in trpežno, naj kupuje le

Fernolendt-ovo
črnilo za čevlje,

za svetlo obutalo le

Fernolendt-crème za naravno usnje.

Dobiva se povsod.

Ces. kralj. pr. tovarna
ustanovljena l. 1832 na Dunaju.

Tovarniška zaloga

Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Zaradi mnogih ponaredb brez vr-
sti naj se pazi natančno na moje ime

za črnilo.

(1220-13) **St. Fernolendt.**
Zaloga pri gosp. Vikt. Schiffer-ju v Ljubljani.

Jedna najznamenitejših tovarn za elektro-tehniko išče proti
gotovi plači in proviziji (1725—3)

spretnega inženérja katerekoli stroke

v kakem mestu na Kranjskem, v Trstu ali v Reki za akvizicijo električnih raz-
svetljevalnih in moč prenosilnih naprav v tem okrožji.

Ponudbe naj se pošiljajo z navedbo starosti, poklica in referenc pod:
„Electrotechnik“ anonični ekspedicijski H. Schalek na Dunaji.

Na Najvišje povelje Njega c. in kr. apost. Veličanstva.

XIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrotvorne namene avstro-ogerske države.

Ta denarna loterija — jedina v Avstriji zakonito dovoljena — ima
7278 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 341.684 kron.

Glavni dobitok:

160.000

kron.

Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki.

Žrebanje bode nepreklicno dne 16. decembra 1897.

Srečka velja 2 gld. a. v.

Srečke se dobivajo pri oddelku za drž. loterije na Dunaji, I., Riemer-
gasse 7, v loto-kolekturah, tabačnih trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavnih
in železniških uradih, v menjalnicah itd.; načrte igranja dobé kupci srečk
brezplačno.

Srečke se poštne prosto razpošiljajo.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.

(1485—4)

Oddelek državnih loterij.

Gostilna „pri ribču“.

P. n. slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi uljudno priporočam svojo
dobro znano

gostilno „pri ribču“, Dolenjska cesta šte. 4

kjer točim dobra dolenjska, istrijska in dalmatinska vina, pristen
dolenjski cviček in vsak dan sveže Reininghausovo pivo.

Postrežem tudi z ukusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Z vsem spoštovanjem

Alozij Rasberger

gostilničar.

(1720—3)

V orijent!

Velika cenena posebna vožnja v februariju 1898.

Vsa podrobnejša razjasnila daje radovoljno

dr. Jos. Evg. Russel (1499—4)

Budapešta, Erzsébet körút 52 sz.

Russel & Comp.

Dunaj, I. Franz-Josefs Quai 5.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pri-
pravljajo v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb,
Zrinjski trg šte. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlaj-
jenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za
prsi katar, kašelj, prsobil, hripavost in vrtoglav.
Tudi zastarani kašelj s tem zdravilom v najkrajšem
času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko
spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih
zahval spominjam samo ono:

Velecenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno de-
lujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje
poznance. Jaz sem od dveh steklenic od neznanega
kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam! Priporočil
bodem ta zdravilni sok vsem prsobilnim. S spošto-
vanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici var-
stvena znamka, t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti
samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno
znamko nosi. — Cena steklenice s točnim opisom je
75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta,
in sicer proti predplačilu (priracunavši 20 kr. za za-
motek; ali pa po poštne povzetju. — Ceniki razno-
vrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se
na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna k Zrinj-
skemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg šte. 20.

(1360—7)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Izkušeno sredstvo

proti

kurjim očesom,

žuljem na pod-

platih, petah in

drugim trdim

praskam

kože.

Veliko

priznanih

pisem je na

ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

328-38 Melding-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in

obliž varstveno znamko in podpis,

ki je tu zraven; toraj naj se pazi

in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristen v Ljubljani: J.
Mayr, Mardetschlager, U.
pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
er; v Bressan A. Aich-
inger; v Trgu (na Koro-
škem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, J.
M. Stadler; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfen-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Šavnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovičih A. Rohlek;
v Celji K. Gela; v Or-
tomlju F. Haika.

Izdelovalec parketov

izurjen v trdih in furniranih, tudi več ravnanja s stroji, se vzprejme in dobi trajno delo. — Ponudbe upravnistvu „Slov. Naroda“. (1723—3)

Ozdravljen po elektro-volta križcu.

Ne besede — dejanja dokazujejo.

Mesto vedno novih hvalisanj, priobčujem kot tehten dokaz nedosežnega učinka mojega elektro-volta križca vedno vnovič dohajajoča prostovoljna spričevala po elektro-volta križcu ozdravljenih.

Moj elektro-volta križec je sedaj tako sestavljen, da glede električnega toka in magnetične moči daleč preseže vse dosedanje; dokaže se lahko, da ima 0.78 volt elektrike.

Moj elektro-volta križec ni tajno sredstvo, marveč teži na znanostih in fizikalnih postavah ter je električen stebrič, ki je vsakomur na porabo.

Pomlajenje in podaljšanje življenja

deseže, ako nosiš slavni elektro-volta križec.

Pri osebah, ki vedno nosijo tak križec, delujeta kri in živčni sistem povsem normalno in čutnice se poostre; posledica temu je, da se izborna počutja, da se ti telesna in duševna moč okrepi ter zadobiš zdravo in srečno stanje, vsled česar se ti itak za največ ljudi prekratko življenje podaljša.

Vsem šibkim ljudem ni možno dovelj svetovati, naj nosijo tak Volta križec vedno; križec krepi živce, prebavlja kri in je na vsem svetu priznano brezprimerno najboljšo sredstvo za sledeče bolezni: putiko in revmatizem, nevralgijo, za slabe živce, ako človek ne more spati, ako ima mrzle roke in noge, za hipohondrijo, bledico, nadihu, otrplost, krče, za ponesnaženje postelje, za kožne bolezni, hemoroide, za želodčne bolezni, hrip, kašelj, gluhost in šumenje po ušesih, za zobobol in glavobol itd.

Neprostovoljen gubitek življenske moči, moška slabost ali impotencia se ozdravi, ako nosi človek vedno voltačni križec.

Zenske, dekleta naj v kritičnih dobah, nosijo voltačni križec, ker jim skoraj vedno slajša posledice, jih ovaruje s svojim električnim tokom slabih posledic, katere so že v mladih dneh zamorile marsikatero lepo bitje.

Prosim še jedenkrat brž ko mogoče vpslati 2 volta-križca. Zelo zadovoljna sem, nimam več nemirnih noči. Dunaj I., Wildpretmarkt, št. 3, „Rudeči jež“.

Regina Rick.

Kot očitve sem se prepiral o učinku, kojega je imel v kratkem času Vaš volta-križec ter prosim, pošljite mi obratno jednega. Dunaj XIX., Döbling, Billrothstrasse 55.

Franc Steiger.

Poslana 2 križca sem prejel in opažam, da so moje bolečine precej odnehale. Dosedaj mi ni mogel pomoči nikak zdravnik in bvalim Boga in Vas, da je bolje. Mladow pri Kolnicu, (Česka).

Franc Janousek, graščinski vrtnar.

Pred štirimi tedni doposlani mi volta-križec je imel uspeh; prosim pošljite mi še dva volta-križca. Trebnj, 24. julija 1897.

Wencel Linha, sol. ravnatelj.

Hvalepolnega srca poprimem za pero, da se Vam prav srčno zahvalim ter prosim Vsemogočnega za Vaše zdravje, srečo in dolgo življenje. Voltačni križec sem sprejela 15. junija in želim, da si vsi trpeči nabavijo istega, da ozdravijo. Brno, 18. julija 1897. Sestra Rozalija Th. Czerny.

Poslani mi voltačni križec nosim že nekaj časa in sem z uspehom prav zadovoljna. Posebno proti kongestijam je služil prav dobro in se sploh nosi prav prijetno ter tudi znatno pospešuje kroženje krvi.

Črnovci (Bukovina), 17. jul. 1897. Bernh. Bohs, uradnik.

Za Vaš volta-križec izrekam Vam najboljšo zahvalo. Učinek jako dober. Pošljite mi še jeden volta-križec, ker se je obneslo.

Schmalzgruben, (Česko).

Karol Rick.

Cena komada 1 gld. 80 kr.

Ako se pošlje 2 gld. (tudi v pisemskih znamkah) pošljem franco in carine prosto. Pri povzetju 20 kr. več. Razpošilja: (1748)

LEOP. EPSTEIN, kemik, Draždane — A. 16.

Nič več obramnikov.

Nič več jermen.

Jedino

najboljše je

zakonom zavarovano

(1713—1)

zdravstv. spiralno blačno držalo

vedno prilagujajo se, udobno, nobenega potu, nobenega gumba, nič pritiska, nobene zadržane sape. Cena 75 kr. v pi-emskih znamkah, 3 komadi 1 gld. 80 kr. proti povzetju ali vpošiljati denarja v naprej. — Razpošilja:

Maks Jellinek, Dunaj, II/8, Erzherzog-Karlplatz 14. — Zastopniki se iščejo povsod.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti polnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam v okoliščini, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnag s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 krajc.

Od drugih Bergerjevih medicinskih - kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; boraksovo milo za priščje; Karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužujoča mila: Bergerjevo smrekovo - iglasto milo za umivanje in toileto, Bergerjevo milo za nežno otročje dobo (25 kr.); ihtyolovo milo proti rudečici obraza; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; taninsko milo za potne noge in proti izpadanju las; zobno milo, najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (407—17)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trnkoczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov

v vseh barvah

(98—86)

priporoča

Karol Recknagel.

Na prodaj je lepo posestvo

v prijaznem kraju blizu Ljubljane, pripravno za vsako trgovino ali gostilno.

Istotam prodaja se tudi skoro nov kozolce (dopler) s 6 štanti Kupni pogoji jako ugodni.

Ponudbe pod „posestvo“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1714—3)

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostoran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz prtilične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183—28)

Veliki krah!

New-Jork in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavni žlice;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-časič za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40- ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikakor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasna

božična in novoletna darila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1611—3)

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19/8. — Telefon št. 7114

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pisem:

Trst. — Ker sem z blagom jako zadovoljen, Vas prosim, da pošljete povsem jednako garnituro 44 komadov amer. patentne srebrne jedilne oprave mojemu svaku Pietru Dussichu v Zader, Dalmacija. Karlo de Lanza.

Kalocza — S prvo pošiljativo sem povsem zadovoljen, prosim še za jedno garnituro.

Ivan Majarsky, kanonik.

Ljubljana. — S pošiljativo jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. peš-polku.

Sina Pelz

Krakovo, Stradom št. 2

eksportna hiša za ure, razpošiljalna trgovina vsakovrstnih predmetov, tvornica kina-srebrnega blaga s čudovito nizkimi cenami.

Na zahtevanje pošljem vsakomur svoj najnovejši veliki ilustrirani cenilnik brezplačno in poštne prosto.

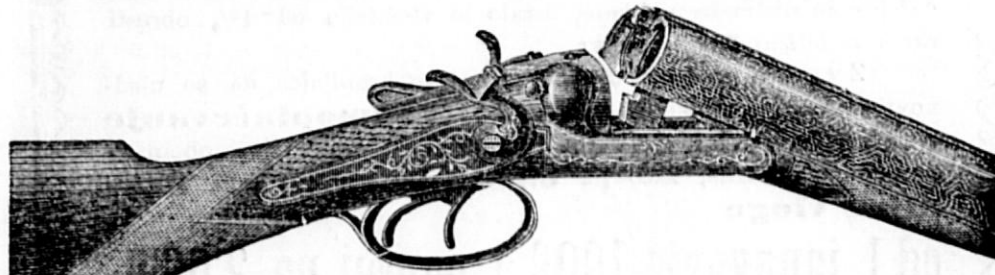
Nekatere cene moje tovarne:

(1554—5)

- 1 niklasta remontoarna žepna ura na sidro gld. 1-80.
- 1 niklasta remontoarka, dobro idoča Jassy " 2-50.
- 1 srebrna remontoarka, dobra kvaliteta " 4-50.
- 1 srebrna remontoarka, na pol zakrita, jamčena " 5-.
- 1 srebrna remontoarka, dvojno zakrita, močna, dobro idoča, od gld. 5-50 do gld. 6-.
- 1 srebrna remontoarka na sidro, dvojno zakrita, 3 srebrni pokrovi, bogato gravirana, dobro idoča gld. 6-75.
- 1 pristna srebrna verižica, čedno delo " 1-25.
- 1 zlat 14karatni prstan z briljantom ali Mix-kamenom " 3-50.
- 1 prstan iz novega zlata s poljubnim kamenom " 1-50.
- 2 velika kina srebrna svetilnika, prav kakor srebrna, jako trpežna, gravirana ali guilloširana, par " 3-.
- 6 kina-srebrnih kavinih žličic, prav kakor srebrne, jako trpežne " 2-.
- 6 srebrnih kavinih žličic, 13lotno srebro, puncirane od c. kr. urada " 7-50.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripadajočih rekvizitov; posebno opozarjam na

Novo! ,trocevne puške' Novo!

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1208—14)

Fran Sevčik

puškar v Ljubljani, Zidovske ulice.

Zajamčeno čista
španska in portugalska desertna vina

pristen francoski Cognac

znanka Carle Freres se dobiva pri (1614-4)
J. Klauer-ju, glavna prodaja.

Prevzete gostilne pred Igriščem šte. 1.

Spoštovanemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel znano

gostilno pred Igriščem šte. 1

kjer bodem točil dobra vina, vedno sveže pivo ter postrezal vedno z gorkimi in mrzlimi jedili po zmerni ceni.

Za obilen obisk se priporočam

(1730-2)

Jakob Mali
gostilničar.

Naznanilo.

Fr. Čuden.

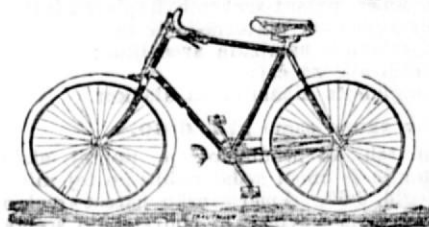
Največja zaloga vsakovrstnih ur in ragocenosti in srebrnega namiznega orodja. Trgovina z biciklji in šivalnimi stroji in muzikalnimi avtomati.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem z dnem

11. septembrom na sv. Petra cesti v novi Mayerjevi hiši pri frančiškanski cerkvi

(1405-11)

veliko novo prodajalnico otvoril

in tudi prodajalna na Mestnem trgu nasproti rotovža ostane.

Zahvaljujem se za obilni dosedajni obisk in se še z naprej priporočam in vam, ker bodem zamogel še bolj postreči in to po najnižjih tovarniških cenah.

Fran Čuden

urar v Ljubljani nasproti frančiškanske cerkve.

Za vsa popravila jamčim! Ceniki tudi po pošti zastoj.

Št. 1334.

Razglas.

(1738-1)

Z dnem 1. januarja 1898. l. stopi v veljavo zakon z dné 25. oktobra 1896, drž. zak. šte. 220, o **direktnih personalnih davkih**, glasom katerega je plačevati tudi **od obresti hranilnih vlog prihodninski davek (Rentensteuer) z 1 1/2 %**.

Hranilnice imajo dolžnost, da odtegnejo ta davek od obresti pri izplačevanju, če se pa obresti ne vzdignejo, da ga odbijejo pri poluletnem pripisovanju k glavnici, in da ga odvedejo davčnemu uradu.

Vsakemu, ki ima pri hranilnici n. pr. glavnico 100 gld. naloženo, in je dobival od nje doslej na obrestih na leto 4 gld. — kr. se mora toraj odtegniti na prihodninskem davku — " 06 " tako da bi prejel le 3 gld. 94 kr.

Če bo pa ukazano, plačevati od prihodninskega davka tudi deželne in občinske naklade, ostalo bi vložitelju od 4% obresti samo približno 3 gld. 90 kr.

Z czirom na to je društvo kranjske hranilnice, da se ujednovi poslovanje, sklenilo **prevzeti v samoplačevanje prihodninski davek** in nanj morda pripadajoče občinske in deželne doklade, zato pa **obrestno mero za hranilne vloge**

od 1. januarja 1898. l. naprej na 3 90 % znižati.

Vložitelj bode toraj dobival ravno isti znesek na obrestih, kateri bi mu ostajal, če bi bile obresti kakor doslej odmerjene s 4%, a bi moral sam od njih plačevati prihodninski davek z dokladami vred.

Vodstvo kranjske hranilnice.

Ljubljana, 30. marca 1897.

Pisarna Julija Schillinger-ja

poprej na Marije Terezije cesti št. 1, je sedaj (1746)

v Schreyerjevem palais št. 1, I. nadstr.

Francovo nabrežje št. 1, I. nadstropje.

Št 37.714.

Ustanove.

(1712-2)

Za tekoče leto podeliti je pri podpisnem magistratu nastopne ustanove:

- 1.) **Jan. Bernardini-jevo** v znesku 95 gld. 05 kr.
 - 2.) **Jos. Jak. Schilling-ovo** " " 86 " 10 "
 - 3.) **Jurij Thalmelner-jevo** " " 86 " 26 "
 - 4.) **Jan. Jost. Weber jevo** " " 90 " 92 "
- do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile in so uboge pa lepega vedenja.
- 5.) **Jan. Niki. Kraškovič-ovo** v znesku 79 gld. 80 kr. do katere ima pravico uboga nevesta iz Šentpeterske fari v Ljubljani.
 - 6.) **Jan. Ant. Fancoj-ovo** v znesku 67 gld. 20 kr. do katere imajo pravico uboge poštene neveste meščanskega ali pa nižjega stanu.
 - 7.) **Jos. Feliks Sin-ovo** v znesku 48 gld. 30 kr. katero je podeliti dvema najbolj revnima deklicama iz Ljubljane
 - 8.) **II. Ant. Raab-ovo** v znesku 230 gld. — kr. Pravico do ene polovice te ustanove imajo uboge, dobro vzgojene hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile, do druge polovice pa uboge, poštene vdove ljubljanskih meščanov.
 - 9.) **Miha Pakič-ovo** v znesku 128 gld 10 kr. do katere imajo pravico ubogi obrtniki meščanskega stanu in pa njih vdove.
 - 10.) **Jan. Krst. Kovač-ovo** v znesku 151 gld 20 kr. katero je razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne očete ali vdove-matere, ki imajo po več otrok in uboštva niso sami zakrivali.
 - 11.) **Helene Valentini-jevo** v znesku 84 gld. — kr. katero je razdeliti med otroke v Frančiškanski fari v Ljubljani rojene, ki nimajo starišev in še niso 15 let stari.
 - 12.) **Marije Kosmač-ovo** v znesku 100 gld. — kr. do katere imajo pravico uboge sirote uradnikov iz Ljubljane, ki so ženskega spola in lepega vedenja.
 - 13.) **Ustanova za onemogle posle** v znesku 50 gld. 40 kr. katero je razdeliti med štiri uboge posle, ki več delati ne morejo in so na dobrem glasu.

Prošnje za eno ali drugo teh ustanov vložiti je opremljene s potrebnimi dokazili **do 28. t. m.** pri magistratnem vlečnem zapisniku.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 1. novembra 1897.

Naznanilo prevzetja.

Usojam si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem prevzel prenovljeno in dobro znano

restavracijo „Perlesove pivovarne“
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 9

Za izvrstno marono pivo, fina in pravna vina, za ukusna, mrzla in gorka jedila in za pazljivo postrežbo je poskrbljeno.

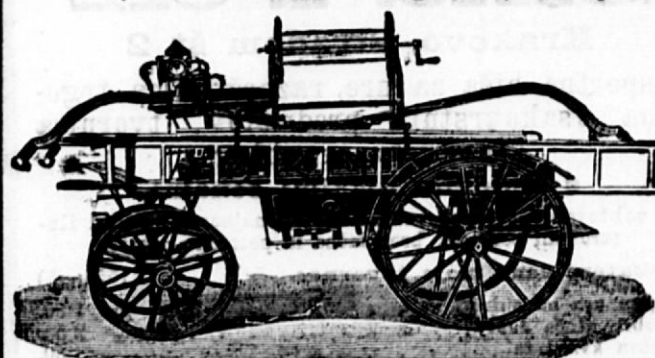
Za mnogobrojni obisk najuljudneje prosi s spoštovanjem

J. Vospernig

(1752-1)

poprej restavratel tovarne v Goričanah.

Cech R. A. SMEKAL Cech
Moravska Moravska
c. kr. priv. tovarna brizgalnic, cevij in kmetijskih strojev

priporoča
vsake vrste
brizgalnic in cevi
za
ognjefasna društva
ter
kmetijske stroje
po najnižji ceni
tudi na obroke.

Podružnica: R. A. Smekal v Zagrebu.

Slavna tvrka R. A. Smekal, podružnica Zagreb.

Vsa čast Vam! napravil sem dne 5. septembra t. l. vajo in sem povabil sosedna društva in naša bizgalna je dvema vodo dajala tako, da niti shajati nista mogli. V K. Vas bodem toplo priporočal, kar sem že jedenkrat storil. Sledi Vam tudi potrdilo in zahvala od odbora požarne brambe.

Koroška Bela (Gorenjako), dne 13. septembra 1897.

(1500-7)

A. Potočnik m. p.

JUHNA ZABELA MAGGI

Maggi-jeva juhna zabela je jedina svoje vrste, da se hipoma naredi vsaka slaba mesna juha izredno krepka — malo kapljic zadošča. V izvirnih steklenicah od 50 vin. naprej dobiva se v vseh delikatesnih, kolonijalnih, drogerijskih in specerijskih prodajalnicah. Izvirne stekleničke se z Maggi-jevo zabelo najceneje napolnjujejo. (1646)

Gostilna in mesnica.

Dovoljajem si opozarjati slavno občinstvo na svojo
mesnico
v kateri prodajam **zdravo in dobro**
konjsko meso
ter na svojo
gostilno „pri zlatem konju“
kjer se dobivajo ukusno in tečno prirejena jedila po jako nizki ceni ter najizvrstnejša pristna vina in najukusnejše pivo.
Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni izvrstne, na pol prekažene kranjske klobase, finejše in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje jako dobro suho meso (šunka) in suhi jeatki, vse po nizki ceni.
Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6 poleg nove vojašnice (ali po starem Travniške ulice).
Zajedno naznanjam, da kupujem po najvišji ceni konje, kateri so primerni za mojo obrt.
Ivan Kopač
mesarski mojster in gostilničar.
(1232—13)

Izvleček iz razglasa.

Glasom ukaza z dné 22. oktobra 1897, oddelek 13, šte. 1786. namerava c. kr. državno vojno ministerstvo

razne oblačilne in orožne predmete
za c. in kr. vojsko v l. 1898
nabaviti
pri malih obrtnikih.

Gledé natančnejih pogojev za udeležitev pri tej dobavi se opozarja na razglas, ki je bil polnoglasno prijavljen v šte. 257 tega lista z dné 10. novembra 1897. (1685—1)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se najlepše svojim dragim gostom za zaupanje, katero so nama izkazovali v najini gostilni **Pred igriščem št. 1**, prosiva, da naju mnogobrojno počasté tudi v novi najini gostilni
„Katoliški Dom“
na **Turjaškem trgu št. 1.**
Potrudila se bova, da postreževa častite goste in p. n. občinstvo z dobrimi **dolenjskimi, štajerskimi in proseškimi vini**, z obče priljubljenim **Koslerjevim carskim pivom** in dobrimi **mrzlimi in gorkimi jedili** na popolno zadovoljnost.
Lepe sobe za prenočišča. Vzprejemajo se naročila na obed in na večerjo.
Priporočujoč se še jedenkrat za mnogobrojni obisk, beleživa z velespoštovanjem
Ana in Andrej Zalar
gostilničarja.
(1731—1)

Friderik Wannick & Co.

tovarna za stroje, livnica železa in kovin
v Brnu na Moravskem
prevzema
inštalacijo kompletnih parnih opekarnic
in zavodov za malto. (1217—13)
Stalna razstava opekarniških strjev.
Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Zaloga glasovirjev

v Ljubljani, v Prulah št. 27, poleg kopališča
priporoča **kratke klavirje in pianine** najboljše kakovosti z izorno glasovno polnostjo v priprosti in elegantni opravi iz **prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem**
Bratje Stingl (1635—3)
na Dnnaji in v Budimpešti
po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.
Stari klavirji se jemljó v zameno, ubiranja in popraviljanja se izvršujejo najtočneje.
Karol Lorenz, izdelovalec glasovirjev in ubiratelj.

Janko Popović

posestnik, trgovec in gostilničar
v **Cerknici**
priporočam spoštovanemu občinstvu svojo dobro urejeno
gostilno
kjer točim **dobra in pristna istrijska, vipavska, dolenjska in metliška vina**, in sicer: **istrijsko belo** po 36 kr., **vipavsko** po 32 kr., **dolenjsko** po 28 kr., **refoško** po 40 kr. in **metliško staro vino** po 48 kr. Tudi postrežem vsaki čas z ukusnimi gorkimi in mrzlimi jedili po najnižji ceni.
Fijakarski vozovi in elegantna ekipaža vsak čas na razpolago. — **Lepe meblovane sobe za prenočevanje.**

Ob jednom priporočam tudi svojo dobro urejeno
trgovino z vsakovrstnim blagom
po najnižjih cenah in solidno postrežbo.

Posebno pa si usojam častite okoličane opozarjati na svoje
lepe plemenske prešiče.
Pri meni je možno vsak dan dobiti **lepega debelega prešiča (mladiča)** pod ugodnimi cenami. Vsako naročilo izvršujem takoj.
Za prijazen obisk in naročila se priporoča z velespoštovanjem
Janko Popović
(1742)
posestnik, gostilničar in trgovec v **Cerknici.**

Otvoritev nove gostilne v Medvodah.

Podpisana slavnemu občinstvu priporočata svojo

ново gostilno v lastni hiši šte. 2 v Medvodah

katero **otvorita dné 14. t. m.** in zagotavljata, da bodeta slavnemu občinstvu postregla z **najboljšo vsakovrstno pijačo** in z **ukusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.**

K obilnemu obisku vabita

z velespoštovanjem

(1734—3)

Marija in Franc Jarc.

Singerjevi šivalni stroji.

za vsako stroko izdelovanja in za domačo rabo.

Tudi proti plačilu na obroke.

Lahko tekó, priprosto, brez hrupa, trpežno.

Umetniško izdelane lesene oprave po najnovejših načrtih.

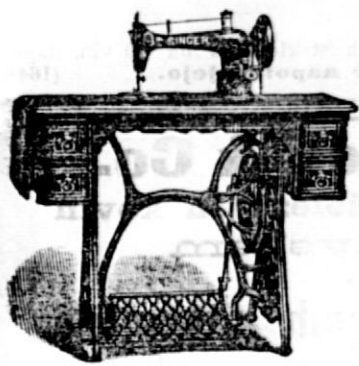
Le najboljša tvarina in najizurjenjša delavna moč se uporablja pri izdelovanju Singerjevih strojev.

Singer-Campny je jedina tovarna, ki istotako izdeluje stroje z navadnim in z dvojnim prednim šivom (Kettenstich), kakor tudi z dvojnimi zadnjim šivom (Steppstich) in sicer v več kot 200 raznih vrstah (do z 12 iglami šivajočih). Singerjev stroj bode toraj vedno ustrezal zahtevam delavca, naj si bode ta navzven delati s katerim koli strojem. Delo na Singerjevem stroju se najbolj izplača, ker so isti po tem konstruirani in izdelani, da ustrezajo vsem zahtevam vsakršne industrijske stroke in ker najde vsak spreten delavec po njega uporabi vedno delo in visok zaslužek.

The Singer Co. Deln. dr.

prej G. Neidlinger

Gradee I., Sporgasse 16.

(1744-1)

Očiščeno perje za postelje

pri (1711-1)

Mariji Mikota, Pred škofijo št. 21.

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in denesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 10 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. — Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to **podaritev**.

Jedina zaloga in razpošiljanje proti poštenu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vpošlje, pri (1699-2)

Wiener Uhren-Export S. Blodek

Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsegasse 8, Budapest.** (1610-4)

Vsako hripavost Vsak kašelj

temeljito odstrani samo Krause-ja izboljšani

katarni uničevalec

(dobrookusne konfiture). (1834-11)

Zavoječki po 25 kr. se dob vajo v Ljubljani pri: **Milano Leustek-u**, lekarna pri „Mariji Pomagaj“; **Ubaldu pl. Trnkóczy-ju**, lekarna „pri enorogu“.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to (1606-4)

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Dobro ohranjen

glasovir

(1743-1)

Je na prodaj.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne

B. FRAGNERJA v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anabalaže imajo zraven stoječo postavno depozitovano varstveno znamko.

(885-3) b Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragnerja pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornerejeve ulice.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlager, J. Mayr; dalje v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Otvoritev trgovine.

Usojava se tem potom uljudno naznanjati, da sva **odprla** z današnjim dnevom pod firmo

Minibek & Worsche

„pri Taboru“

v nekdanji prodajalnici g. Rantha na Marijinem trgu šte. 1
trgovino s suknom, manufakturnim, platnenim in modnim blagom.

Usojava se posebno opozarjati čestito p. n. občinstvo na naju dobro asortirano skladišče najnovejših **damskih rob za obleke, barhantov za modne obleke, platnenega in belega blaga in perila za gospode iz najboljših tovarn, kravats najnovejše fačone, podšivnega blaga in vseh pritliklinskih predmetov** po najprimernejših cenah.

Zajedno naznanjava, da sva ustanovila trgovino na strogo najreelnejši podlagi in zagotavljava, da se bodeva potrudila, da osehno in s posebno paznostjo ustreževa vsem nama stavljenim zahtevam.

Z velespoštovanjem

(1740-1)

Minibek & Worsche.

Vzorci se na zahtevanje dopošiljajo brez stroškov. — Poštna naročila se izvajajo najtočneje.